

TALLINNA ÄRIPANGA AS

**2013. AASTA KONSOLIDEERITUD
MAJANDUSAASTA ARUANNE**

SISUKORD

	LK.
1. SISSEJUHATUS	4
1.1 KREDIIDIASUTUSE ÜLDANDMED	4
1.2 AUDIITOR	4
2. TEGEVUSARUANNE.....	5
2.1 KREDIIDIASUTUSE GRUPI KIRJELDUS.....	5
2.2 TALLINNA ÄRIPANGA ÜLDJUHTIMINE.....	6
2.3 TALLINNA ÄRIPANGA SUUREMAD AKTSIONÄRID	7
2.4 2013. AASTA TULEMUSTE ÜLEVAADE	8
2.5 TALLINNA ÄRIPANGA ARENGUSUUNAD 2014. AASTAKS	9
2.6 SISEKONTROLLISÜSTEEM.....	10
2.7 DIVIDENDIPOLIITIKA	10
2.8 TASUSTAMISE PÕHIMÕTTED	11
2.9 SUHTARVUD	11
2.10 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD BILANSID 2009-2013	12
2.11 KOHTUVAIDLUSED	12
2.12 KAPITALI ADEKVAATSUSE JA RISKIJUHTIMINE AVALIK TEAVE	12
3. KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	19
3.1 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE.....	19
3.2 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMI ARUANNE	20
3.3 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	21
3.4 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI LIIKUMISE ARUANNE	22
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	23
LISA 1. GRUPI ÜLDINFO JA KOOSTAMISE ÜLDALUSED.....	23
LISA 2. OLULISED RAAMATUPIDAMISARVESTUSLIKUD OTSUSED JA HINNANGUD	23
LISA 3. OLULISTE ARVESTUSPÕHIMÕTETE KOKKUVÕTE	24
LISA 4. RISKIJUHTIMINE	35
LISA 5. NÕUDED KESKPANGALE	54
LISA 6. NÕUDED KREDIIDIASUTUSTELE.....	55
LISA 7. NÕUDED KLIENTIDELE	56
LISA 8. MUUD NÕUDED	63
LISA 9. MUU VARA	63
LISA 10. PÕHIVARAD.....	64
LISA 11. KINNISVARAINVESTEERINGUD	65
LISA 12. VÕLGNEVUS KREDIIDIASUTUSTELE.....	66
LISA 13. VÕLGNEVUS KLIENTIDELE	67
LISA 14. MUUD VÕLAD	67
LISA 15. MUUD KOHUSTUSED JA VIITVÕLAD	68
LISA 16. ALLUTATUD KOHUSTUSED	68
LISA 17. AKTSIAKAPITAL	68
LISA 18. TINGIMUSLIKUD VARAD JA KOHUSTUSED.....	68
LISA 19. INTRESSITULU	69
LISA 20. INTRESSIKULU.....	69
LISA 21. TEENUSTASUTULU	69
LISA 22. TEENUSTASUKULU	70
LISA 23. NETO KASUM/KAHJUM FINANTSTEHINGUTELT	70
LISA 24. PALGA- JA SOTSIAALMAKSU KULU	70

LISA 25. MUUD HALDUSKULUD.....	71
LISA 26. MUUD TEGEVUSTULUD	71
LISA 27. MUUD TEGEVUSKULUD	71
LISA 28. TINGIMUSLIK TULUMAKSUKOHUSTUS DIVIDENDIDELT	71
LISA 29. SEOTUD OSAPOOLED	72
LISA 30. EMAETTEVÖTTE KONSOLIDEERIMATA FINANTSSEISUNDI ARUANNE, KOONDKASUMIARUANNE, OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE JA RAHAVOOGUDE ARUANNE	73
4. SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE	77
5. JUHATUSE ETTEPANEK KASUMI JAOTAMISEKS	78
6. NÕUKOGU AVALDUS 2013. MAJANDUSAASTA ARUANDELE	79

1. SISSEJUHATUS

1.1 Krediidiasutuse üldandmed

Aruandeperiood:	1. jaanuar 2013 – 31. detsember 2013
Aruande bilansipäev:	31. detsember 2013
Aruande valuuta:	Euro (EUR)
Aruande ühikud:	tuhandetes eurodes
Ärinimi:	TALLINNA ÄRIPANGA AS
Asukoht ja aadress:	Vana-Viru 7, 10111 Tallinn
Registreerinud riik:	Eesti Vabariik
Registreerimise kuupäev:	30. detsember 1991
Registrikood:	10237984
Register:	Tallinna Linnakohtu Äriregister
Telefon:	+372 66 88 000
Faks:	+372 66 88 001
E-mail:	info@tbb.ee

1.2 Audiitor

Audiitori nimi:	Tiit Raimla
Audiitori kutse andmise aeg:	16. detsember 1994, litsents nr. 287
Audiitoriühingu ärinimi:	AS PricewaterhouseCoopers
Audiitoriühingu registrikood:	10142876
Audiitori asukoht ja aadress:	Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn

2. TEGEVUSARUANNE

2.1 Krediidiasutuse Grupi kirjeldus

Tallinna Äripank (edaspidi ka „Pank“) on vanim tegutsev Eesti kommertsbank, mis alustas tegevust 1991. aastal. Tallinna Äripanga AS on äriregistris registreeritud 30.12.1991, registrikood 10237984, register Tallinna Linnakohtu Äriregister ning aktsiakapital 31.12.2013 seisuga oli 14 684 tuhat eurot. Kehtiv krediidiasutusena tegutsemise litsents kannab numbrit EP-08 PO ning kehtib alates 21.01.1993. Seisuga 31. detsember 2013 puudus Tallinna Äripangal rahvusvaheline reiting.

Tallinna Äripank pakub traditsioonilisi pangateenuseid: laenude andmine (nii tavalised laenud kui ka arvelduslaenud), hoiuste kaasamine, tehingud välisvaluutaga ja väärismetallide vahendamine.

Panga tegevust finantseeritakse peamiselt omakapitali arvelt, millele lisanduvad allutatud kohustused ja Maaelu Edendamise Sihtasutuselt laenatud vahendid. Lisaks kasutatakse vahendeid, mis on Panga käsutuses tulenevalt tema põhitegevusest (hoiused, rahalised kohustused seoses maksekorraldustega ja pangavaheliste arveldustega jms).

Panga peakontor asub Tallinnas, Vana-Viru 7. Pangakontorid asuvad Tallinnas Estonia pst 5a ja Viru 9 ning Narvas, Kereze 4.

Tallinna Äripanga AS omab 100% osalust neljas äriühingus: TBB Liisingu AS, TBB Invest AS, Morgan Trade AS ja TBB Ferrat OÜ. TBB Invest AS omab 100% osalust äriühingus TBB Realty Bulgaria LTD.

Tütarettevõtte TBB Ferrat OÜ asutati 2013. aasta juulis.

Järgnevalt on toodud Tallinna Äripanga AS (edaspidi ka “Tallinna Äripank” ja “Pank”) konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute üldandmed 31.12.2013 seisuga:

Ettevõtte nimi	Aadress	Tegevusala	Registrikood Reg. Kuupäev	Osaluse määr
Tallinna Äripanga AS	Vana -Viru 7, Tallinn	pangandus	10237984 30.12.1991	emaettevõtte
TBB Liisingu AS	Vana -Viru 7, Tallinn	liisingitegevus	10570483 16.07.1999	100%
TBB Invest AS	Vana -Viru 5, Tallinn	kinnisvaraarendus	11162243 01.09.2005	100%
Morgan Trade AS	Vana -Viru 7, Tallinn	kinnisvaraarendus	11169423 03.10.2005	100%
TBB Ferrat OÜ	Vana-Viru 7, Tallinn	kinnisvaraarendus	12512395 29.07.2013	100%
TBB Realty Bulgaria LTD	bul. Patriarh Evtimii 36, Sredec, Sofia, Bulgaaria	kinnisvaraarendus	175215733 03.03.2007	TBB Invest 100% osalus

Tallinna Äripanga AS Grupi (IFRS mõistes) ja konsolideerimisgrupi („Krediidiasutuste seaduse“ mõistes) vahel erinevusi ei ole. Sellest tulenevalt on käesolevas aruandes kasutatud läbivalt mõistet “Grupp”.

2.2 Tallinna Äripanga üldjuhtimine

Panga nõukogu

Tallinna Äripanga põhikirja järgi koosneb nõukogu vähemalt viiest liikmest. Nõukogu liikmed valib ja kutsub tagasi aktsionäride üldkoosolek. Nõukogu liikmed valivad endi hulgast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tööd. Nõukogu liikmed valitakse kolmeks aastaks.

Panga nõukogu koosseis on järgmine:

- **Viljar Veskiväli**, nõukogu esimees, Tallinna Äripanga AS-i juhatuse nõunik. Aktsiate arv: 0;
- **Arvo Sulg**, nõukogu liige, Noor Tehnik OÜ juhatuse liige. Aktsiate arv: 0;
- **Madis Kiisa**, nõukogu liige, advokaadibüroo Laus ja Partnerid OÜ vandeadvokaat. Aktsiate arv: 0;
- **Sergei Gorny**, nõukogu liige, ALMAZJUVELIREXPORT juhatuse esimehe esimene asetäitja. Aktsiate arv: 0;
- **Alexander Larionov**, nõukogu liige, Belenergomaš peadirektor. Aktsiate arv: 0.

Panga juhatus

Põhikirja järgi koosneb panga juhatus vähemalt kolmest liikmest, kelle seast valitakse juhatuse esimees, kes korraldab juhatuse tegevust. Juhatus valitakse panga nõukogu poolt. Käesoleva majandusaasta aruande esitamise hetkel kuuluvad juhatusse alljärgnevad isikud, kelle volitused kestavad kuni 01.07.2015.a.:

- **Valeri Haritonov**, juhatuse esimees. Aktsiate arv seisuga 31.12.2013: 0. Aktsiate arv aastaaruande koostamise ajal: 0;
- **Andrei Zukov**, juhatuse liige. Aktsiate arv seisuga 31.12.2013: 136 657. Aktsiate arv aastaaruande koostamise ajal: 127 025;
- **Tatjana Levitskaja**, juhatuse liige. Aktsiate arv seisuga 31.12.2013: 728 316. Aktsiate arv aastaaruande koostamise ajal: 768 825;
- **Sergei Elošvili**, juhatuse liige. Aktsiate arv seisuga 31.12.2013: 585 965. Aktsiate arv aastaaruande koostamise ajal: 588 021.

Juhatuse 18.07.2012.a. koosoleku otsusega on juhatuse vastutusvaldkonnad jagatud järgmiselt:

- juhatuse esimees **V. Haritonov** täidab tegevdirektori kohustusi ning tema kohustuste hulka kuulub muu hulgas panga üldjuhtimise ja juhatuse töö korraldamine;
- juhatuse liikme **A. Žukov**i põhiliseks vastutusalaks on koostöö korraldamine aktsionäride ja välispartneritega;
- juhatuse liikme **T. Levitskaja** vastutusalala hulka kuuluvad finantsjuhtimine, raamatupidamine, arveldused, klienditeenindus, personaalpangandus ja kontorite töökorraldus;
- juhatuse liige **S. Elošvili** vastutab panga arengu-, laenu-, haldus- ja turundustegevuse ning infotehnoloogia toimimise eest.

Krediidikomitee, siseauditi osakond ja auditikomitee

Vastavalt Krediidiasutuste seaduse ja Audiitortegevuse seaduse nõuetele ning põhikirjale on panga nõukogu poolt moodustatud alljärgnevad üksused:

- **Krediidikomitee** on moodustatud 26.09.2006.a. Komitee ülesandeks on kõikide laenu taotlemiseks esitatud dokumentide ja muu informatsiooni läbi vaatamine ning selle alusel seisukoha vastu võtmine laenu taotleja maksevõime ja usaldusväärsuse, tema poolt pakutavate tagatiste olemasolu ja piisavuse kohta.
- **Siseauditi osakond** on moodustatud 03.07.1996 ning selle töö hõlmab kõiki panga juhtimis- ja tegevustasandeid, et tagada krediidiasutuse tegevuse efektiivsus, finantsaruandluse usaldusväärsus ning vastavus seadustele ja muudele õigusaktidele, panga juhtimisorganite poolt kinnitatud dokumentidele ning headele pangandustavadele ning otsuste vastuvõtmine usaldusväärse ja asjakohase informatsiooni alusel.
- **Auditikomitee** moodustati AudS nõuetele vastavalt 15.06.2011 eesmärgiga tagada panga majandustegevuse vastavus panga eesmärkidele, olles nõuandev organ panga nõukogule raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli, järelevalve teostamise ja panga tegevuse seaduslikkuse osas.

Aktivate- passivate juhtimise komitee, riskijuhtimise grupp, operatsiooniriskide juhtimise grupp, talituspidevuse komitee ja likviidsuse ja finantsriskide juhtimise grupp

Panga juhatus on moodustanud ja kinnitatud järgnevate panga üksuste tegevuse üldpõhimõtted ja pädevuse:

- **Aktivate-passivate juhtimise komitee** moodustati 12.04.2001. Komitee ülesandeks on Grupi varade ja kohustuste juhtimine, likviidsuse-, rahastamis- ja investeerimisstrateegiate, finantsriskide juhtimine, kapitali planeerimine.
- **Riskijuhtimise grupp** moodustati 25.01.2012. Grupi ülesandeks on panga põhiriskide efektiivse juhtimissüsteemi loomine ja selle toimimise tagamine. Regulaarne monitooring, preventiivne kontroll riskide taseme jälgimise üle, finantsriskide testimine ja mõõtmine.
- **Operatsiooniriskide juhtimise grupp** moodustati 21.07.2005. Grupi ülesandeks on kontrolli-süsteemi loomine, mis võimaldab adekvaatselt hinnata ja mõõta operatsiooniriskide mõju panga majandustulemustele.
- **Talituspidevuse komitee** moodustati 15.03.2007. Komitee eesmärk on süsteemi, reeglite, protseduuride ning ennetusmeetmete välja töötamine Grupi talituspidevuse tagamiseks muu hulgas kriisisituatsioonis.
- **Likviidsuse ja finantsriskide juhtimise grupp** moodustati 15.10.2008. Grupi ülesandeks on operatiivne juhtimine ja kontroll riskijuhtimise koosseisu kuuluvate ja panga poolt kehtestatud likviidsuse normatiivaktide täitmise üle.

2.3 Tallinna Äripanga suuremad aktsionärid

Järgnevalt on esitatud Tallinna Äripangas vähemalt 10% osalust omavate aktsionäride nimed, asukohariigid ja osaluse suurus:

Aktsionär	Riik	Aktsiate arv		Aktsiate arv	
		seisuga 31.12.2013	Osaluse %	aastaruande koostamise ajal	Osaluse %
Leonarda Invest AS	Eesti	7 090 843	48,29%	7 090 843	48,29%
Muud aktsionärid		7 593 106	51,71%	7 593 106	51,71%
Kokku		14 683 949	100,00%	14 683 949	100,00%

2.4 2013. aasta tulemuste ülevaade

Kasumiaruande analüüs

Tallinna Äripanga Grupi 2013. aasta puhaskasum moodustas 2 068 tuhat eurot, mis suurenes 2012. aastaga võrreldes 2,2 korda. Grupi kogutulud kasvasid 2013. aastal 14,0% ja moodustasid 7 223 tuhat eurot. Tulude struktuuris oli kõige suurem muude tegevustulude ja intressitulude kasv.

Intressitulu kasvas eelmise aastaga võrreldes 16,9% ja moodustas 2 305 tuhat eurot (vt lisa 19). Intressitulu pangadeposiitidelt kasvas 30,0% ja ulatus 1 157 tuhande euroni. Kasv oli peamiselt seotud efektiivse lühiajalise ressursi paigutamisega teiste pankade deposiitidele. Panga tähtajaliste deposiitide keskmiste jääkide kasv kuude lõikes moodustas eelmise aastaga võrreldes 7,7%. Intressitulud liisingtegevusest ja laenudelt kasvasid vastavalt 67,5% ja 1,2%.

Intressikulu vähenes eelmise aastaga võrreldes 19,2% ja ulatus 709 tuhande euroni (vt lisa 20). Intressikulu hoiustelt langes kokku 22,6%, sealhulgas tähtajalistelt hoiustelt 24,0%, samas intressikulu nõudmiseni hoiustelt kasvas 10,3%. Hoiuste intressikulu vähenemine eelmise aastaga võrreldes oli tingitud keskmise intressimäära langusest. Intressikulu laenudelt vähenes võrreldes eelmise aastaga 5,7%.

Kokkuvõttes kasvas Grupi neto intressikasum 46,0% ja ulatus 1 596 tuhande euroni.

Teenustasutulu kasvas 0,9% võrra ja moodustas 2 350 tuhat eurot (vt lisa 21). Teenustasutulu kasv ilma väärismetallitehingute tuluta moodustas 14,3%. Teenustasutulude struktuuris olid kõige olulisemad:

- Maksetega seotud teenustasud 49,0% (2012 - 41,8%);
- Väärismetallitehingutega seotud teenustasud 21,3% (2012 - 30,6%);
- Pangakaartidega seotud teenustasud 9,2% (2012 - 9,2%).

Teenustasukulu langes võrreldes eelmise aastaga 5,5% ja moodustas 692 tuhat eurot. Teenustasukulu langemine toimus peamiselt andmetöötluse kulude olulise alanemise tõttu. (vt lisa 22). Teenustasukulude struktuuris olid kõige olulisemad:

- Maksetega seotud teenustasud 38,7% (2012 - 33,9%);
- Andmetöötluse teostamine 31,1% (2012 - 33,3%);
- Kaarditeenustega seotud tasud 22,0% (2012 - 19,4%).

Grupi neto teenustasutulu kasvas 3,8% ja moodustas 1 658 tuhat eurot.

Puhas tulu finantstehingutelt langes võrreldes eelmise aastaga 4,0% võrra ja moodustas 808 tuhat eurot. Finantstulude vähenemise põhjuseks oli valuutavahetustehingute mahu vähenemine (vt lisa 23).

Kinnisvarainvesteeringute ümberhindluse kasum moodustas 2013. aastal 351 tuhat eurot (2012. a kasum 2 tuhat eurot) (vt lisa 11).

Administratiivkulud kasvasid aastaga 10,9% moodustades 2 565 tuhat eurot. Kulude struktuuris oli suurimaks kuluallikaks personalikulu ja nende osakaal moodustas 78,9% administratiivkuludest (eelmisel aastal 74,7%).

Muud tegevustulud kasvasid võrreldes eelmise aastaga rohkem kui 3,9 korda ja moodustasid 1275 tuhat eurot, mis oli peamiselt tingitud saadud viiviste mahu kasvust ja kinnisvarainvesteeringutelt saadud tulude kasvust (vt lisa 26).

Muud tegevuskulud kasvasid aastaga 49,4% ja moodustasid 735 tuhat eurot. Kulude kasvu põhjuseks oli kulla odavnemisest saadud kahjumi kasv ja muude tegevuskulude suurenemine võrreldes eelmise aastaga (vt lisa 27).

Bilansi analüüs

Tallinna Äripanga Grupi bilansimaht seisuga 31. detsember 2013 kasvas aasta algusega võrreldes 23,8%, moodustades 177 842 tuhat eurot. See oli peamiselt seotud võlgnevused klientidele kasvuga.

Laenutegevus

Grupi nõuded klientidele moodustasid 25 364 tuhat eurot ja kasvasid aastaga 20,8% (vt lisa 7). Laenuportfelli kvaliteet on 2013. aastal paranenud. Laenukahjumite katteks moodustatava reservi bilansiline saldo vähenes aastaga 540 tuhande euro võrra ehk 59,5% peamiselt lootusetute nõuete mahakandmise tulemusena (vt lisa 7).

Finantseerimine

Grupi võlgnevus krediitiasutustele koosnes teiste pankade nõudmiseni hoiustest ja moodustas seisuga 31. detsember 2013 4 tuhat eurot ja ei muutunud võrreldes aasta algusega.

Võlgnevused klientidele moodustasid 31.12.2013.a seisuga 149 925 tuhat eurot ja kasvasid aastaga 34,8% võrra (vt lisa 13). Võrreldes eelmise aastaga moodustas klientide hoiuste kuu keskmiste jääkide kasv 15,0%, sealhulgas tähtajalised hoiused kasvasid 1,0%.

Muud võlad kasvasid aastaga 657 tuhande euro võrra ehk 12,6%, mis oli tingitud Maaelu Edendamise Sihtasutuse laenuressursside suurendamisest (vt lisa 14).

2.5 Tallinna Äripanga arengusuunad 2014. aastaks

Oma arengus järgib Grupp alljärgnevat väärtusi:

Universaalsus

Pank teenindab nii juriidilisi kui ka füüsilisi isikuid. Pank arendab uusi tooteid/teenuseid ja juurutab teabetehnoloogiaid, arvestades oma klientide huve ja vajadusi.

Finantsstabiilsus

Panga asutamise momendist alates võib täheldada panga likviidsust ja maksevõimet iseloomustavate näitajate jätkuvat kasvu. Pank täidab kõiki finantsjärelevalve organite eeskirju ja säilitab optimaalse suhte kõigis näitajates.

Professionaalne eetika

Pank tagab kiire professionaalse teeninduse vastavuses heade pangandustavadega ja järgib rangelt pangasaladuse hoidmise põhimõtte täitmist. Pangas osutatakse individuaalset lähenemist igale kliendile.

2014. aastaks Tallinna Äripanga Grupi peamised strateegilised suunad:

- Tagada Tallinna Äripanga tegutsemine nišipangana, pakkudes oma klientidele kõiki universaalseid pangateenuseid ja komplekslahendusi;
- Krediidiportfelli konkurentsivõime ja nomenklatuuri laiendamine;
- Elektrooniliste pangakanalite konkurentsivõime tõstmine;
- Kaardiprojekt;
- Jätkata tegevust väärismetalliturgudel.

2.6 Sisekontrollisüsteem

Sisekontrollisüsteem hõlmab Tallinna Äripanga Grupi tegevust tervikuna. Sisekontrollisüsteem on nõukogu, juhatuse ja personali kooskõlastatud tegevus, mille ülesandeks on tagada üldiste püstitatud eesmärkide võimalikult efektiivne saavutamine, aruandluse vastamine tegelikkusele ning kehtivate õigusnormide täitmine. Sisekontrollisüsteemi olemasolu ja funktsioneerimise eest vastutab Panga juhatus.

Iga juhtimistasand täidab sisekontrollisüsteemis oma kindlaid ülesandeid. Nõukogu teostab järelevalvet Panga ja tütarettevõtete tegevuse üle, jälgides juhatuste tööd, kehtestades konsolideerimisgrupi strateegia ning üldised riskijuhtimise põhimõtted.

Juhatuse ülesanne on igapäevase äritegevuse korraldamine, sealhulgas iga juhtimistasandi pädevuse määratlemine, ametijuhendite ja sisemiste eeskirjade kehtestamine. Juhatuse liikmed kannavad samuti vastutust kehtivate tegevuskavade ja protseduuride täitmise eest.

Grupis on igapäevategevuste ja riskijuhtimise vastavuse kontrollimiseks loodud siseauditi osakond. Siseauditi osakonna eesmärgiks on varade säilimise jälgimine, Panga aktsionäride, hoiustajate ja kreditoride huvide kaitsmine ning Grupi tegevust reguleerivatest õigusaktidest ja heast pangandustavast kinnipidamise jälgimine. Oma eesmärgi saavutamiseks täidab siseauditi osakond ülesandeid, milleks on muuhulgas sisedokumentide kontrollimine, Grupi töös esinevate puuduste tuvastamine, sisekorraeeskirjade rikkumiste, ülesannete täitmata jätmiste ja volituste ületamise juhtumite uurimine ning neile tähelepanu juhtimine ja ettepanekute tegemine nimetatud puuduste kõrvaldamiseks. Siseauditi osakond tegutseb vastavalt Tallinna Äripanga nõukogu poolt kinnitatud tööplaanile.

2.7 Dividendipoliitika

Tallinna Äripanga dividendipoliitika lähtub üldisest eesmärgist garanteerida aktsionäridele investeringute säilimine ja väärtuse suurendamine. Seepärast lähtutakse dividendide väljamaksmisel järgmistest põhimõtetest:

- Grupi aruandeaasta finantstulemus peab olema positiivne, st. Grupp peab teenima kasumit;
- väikese panga jaoks vajaliku ja piisava kapitalisatsioonitaseme säilitamine;
- reserve nõuete täitmine vajalikus mahus.

2.8 Tasustamise põhimõtted

Tallinna Äripanga AS-i töötasu struktuur koosneb järgmistest osadest: põhitöötasu, tulemustasu, ühekordsed preemiad ja muud soodustused. Tallinna Äripanga AS-i tasustamise põhimõtted kinnitab nõukogu. Põhimõtted tuginevad efektiivsel tulemustele orienteeritud töökultuuril koos kvaliteetse riskijuhtimisega, arvestades kapitali piisavust ja vajalikku likviidsust. Tallinna Äripanga AS-is toimub töötajate töö tasustamine valdavalt põhitöötasu baasil. Juhatuse liikmetele ja töötajatele tulemustasu 2013. aastal ei ole makstud (vt lisa 24). Siseauditi osakond kontrollib ja hindab üks kord aastas krediidiasutuse juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise põhimõtete vastavust Krediidiasutuste seaduses sätestatud nõuetele.

2.9 Suhtarvud

Järgnevalt on esitatud olulisemad suhtarvud, mis iseloomustavad Grupi tegevust 2013. ja 2012. aastal. Seejuures on keskmised bilansilised näitajad võetud eelmise aasta lõpu ning aruande aasta iga kvartali lõpu vastavate andmete aritmeetilise keskmisena. Kasumiaruande näitajate puhul lähtutakse aruandeaasta tegelikest andmetest.

Suhtarvud	31.12.2013	31.12.2012
1. ROE	11,10%	5,44%
2. EM	8,86	9,25
3. PM	28,63%	15,02%
4. AU	4,38%	3,91%
5. ROA	1,25%	0,59%
7. EPS	0,14	0,06

Suhtarvud on arvutatud järgmiste valemite alusel:

1. Omakapitali tootlus (ROE):	Puhaskasum (kahjum) / omakapital (%)
2. Omakapitali kordaja (EM):	Aktivad / omakapital
3. Puhastootlus (PM):	Puhaskasum (kahjum) / kogutulud* (%)
4. Vara tootlikkus (AU):	Kogutulud / aktivad (%)
5. Koguvara tulutase (ROA):	Puhaskasumi suhe koguvarasse %
7. Tulu aktsia kohta (EPS):
(EUR)	Puhaskasum (kahjum) / keskmine aktsiate arv

*Kogutulud on kasumiaruandes kajastuvate kõikide tulude summa.

2.10 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud bilansid 2009-2013

	(tuhandetes eurodes)				
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2009
Kassa	1 456	2 045	242	1 663	1 977
Nõuded	161 628	127 267	161 752	95 843	107 337
Muu vara	2 230	2 216	2 091	1 481	864
Aktsiad ja muud väärtpaberid	13	13	13	13	13
Materiaalne põhivara	2 200	2 320	3 075	2 348	2 547
Kinnisvarainvesteeringud	10 315	9 815	8 958	8 308	12 487
AKTIVA (VARAD) KOKKU	177 842	143 676	176 131	109 656	125 225
Võlgnevus	148 798	111 239	88 912	84 182	90 042
Muud kohustused ja viitvõlad	3 503	8 702	64 316	3 166	13 007
Allutatud kohustused	5 801	6 063	6 183	5 988	6 805
Kohustused kokku	158 102	126 004	159 411	93 336	109 854
Omakapital kokku	19 740	17 672	16 720	16 320	15 371
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL) KOKKU	177 842	143 676	176 131	109 656	125 225

2.11 Kohtuvaidlused

Seisuga 31. detsember 2013 ei ole Tallinna Äripangal ning temaga ühisesse konsolideerimisgruppi kuuluvatel AS-il TBB Liising, AS-il Morgan Trade, AS-il TBB Invest ning TBB Ferrat OÜ-l ühtegi kohtu- ega arbitraažimenetluses olevat asja, millest võiks tulevikus Grupi ettevõtetele tekkida olulist kahju.

2.12 Kapitali adekvaatsuse ja riskijuhtimine avalik teave

Käesolevas jaos on toodud täiendav informatsioon vastavalt Eesti Panga presidendi 02. novembri 2009 määrusega nr 08 kehtestatud krediidiastutuse riskijuhtimise, omavahendite ja kapitali adekvaatsuse kohta avalikustatava informatsiooni osas. Raamatupidamise aastaaruande lisas 4 „Riskijuhtimine“ on toodud avalikustamisele kuuluv informatsioon vastavalt Rahvusvahelistele Finantsaruandluse Standarditele (IFRS).

Krediidiriski kapitalinõude arvutamine teave

Krediidiriski kapitalinõude määr oli 2013. aastal 10% (2012: 10%) riskiga kaalutud vara väärtusest. Krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel kasutab Tallinna Äripanga Grupp standardmeetodit. Krediidiriski kapitalinõude arvutamisel standardmeetodi alusel on riskiga kaalutud vara riskipositsioonide ja neile vastavate riskikaalude korrutis. Riskikaal määratakse riskipositsiooni klassi, krediidikvaliteedi astme või mõlema alusel.

Krediidiriski standardmeetodi kasutamisel liigitatakse kõik nõuded riskipositsioonide klassidesse ja jagatakse riskipositsioonid riskiga kaalutud vara arvutamiseks kuude krediitikvaliteedi astmesse. Krediitikvaliteedi aste määratakse krediitikvaliteedi reitinguagentuuri poolt antud välisreitingu alusel. Välisreitingu puudumisel kasutab Grupp Finantsinspektsiooni poolt kinnitatud riskikaalusid.

Grupi krediidiriski kapitalinõude arvutamiseks seisuga 31. detsember 2013 ja 2012 on võetud arvesse nii bilansilised varad kui ka bilansivälised kohustused.

Krediidiriski kapitalinõude arvutamine

Bilansiline positsioon (seisuga 31.12.2013 tuhandetes eurodes)

Riskipositsiooni klass	Esialgne väärtus	Allahindlus	Krediidiriski maandamine		Korrigeeritud riskipositsioon	Riskikaal	Kapitalinõuded
			Väljaminek	Sissetulek			
Keskvalitsus ja keskpangad	6 088	-	-	-	6 088		-
I krediitikvaliteedi aste	6 088	-	-	-	6 088	0%	-
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	128 386	-	-	-	128 386		4 454
I krediitikvaliteedi aste	104 813	-	-	-	104 813	20%	2 097
III krediitikvaliteedi aste	23 573	-	-	-	23 573	100%	2 357
Äriühingud	5 573	-	-4	-	5 569		557
III krediitikvaliteedi aste	5 573	-	-4	-	5 569	100%	557
Jaenõuded	848	-19	-1	-	828		62
I krediitikvaliteedi aste	848	-19	-1	-	828	75%	62
Kinnisvaraga tagatud nõuded	19 898	-	-	-	19 898		1 916
I krediitikvaliteedi aste	1 138	-	-	-	1 138	35%	40
III krediitikvaliteedi aste	18 760	-	-	-	18 760	100%	1 876
Viivituses nõuded	1 382	-348	-	-	1 034		103
I krediitikvaliteedi aste	413	-348	-	-	65	50%	3
II krediitikvaliteedi aste	907	-	-	-	907	100%	91
III krediitikvaliteedi aste	62	-	-	-	62	150%	9
Muud varad	16 034	-	-	-	16 034		1 388
I krediitikvaliteedi aste	1 923	-	-	-	1 923	0%	-
II krediitikvaliteedi aste	283	-	-	-	283	20%	6
VI krediitikvaliteedi aste	13 828	-	-	-	13 828	100%	1 382
KOKKU	178 209	-367	-5	-	177 837		8 480

Bilansiväline positsioon (seisuga 31.12.2013 tuhandetes eurodes)

Riskipositsiooni klass	Esialgne väärtus	Krediidiriski maandamine		Ümberhindlustegurid	Korrigeeritud riskipositsioon	Riskikaal	Kapitalinõuded
		Väljaminek	Sissetulek				
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	6	-6	-	-	-	-	-
I krediitikvaliteedi aste	6	-6	-	50%	0	20%	-
Jaenõuded	1 199	-676	-	-	155	-	12
I krediitikvaliteedi aste	155	-	-	0%	0	75%	-
I krediitikvaliteedi aste	97	-1	-	20%	19	75%	2
I krediitikvaliteedi aste	947	-675	-	50%	136	75%	10
Kinnisvaraga tagatud nõuded	1 786	-	-	-	425	-	42
I krediitikvaliteedi aste	932	-	-	0%	-	100%	-
II krediitikvaliteedi aste	6	-	-	20%	1	100%	-
III krediitikvaliteedi aste	848	-	-	50%	424	100%	42
KOKKU	2 991	-682	-	0%	580	0%	54

Bilansiline positsioon (seisuga 31.12.2012 tuhandetes eurodes)

Riskipositsiooni klass	Esialgne väärtus	Allahindlus	Krediidiriski maandamine		Korrigeeritud riskipositsioon	Riskikaal	Kapitalinõuded
			Väljaminek	Sissetulek			
Keskvalitsus ja keskpangad	4 046	-	-	-	4 046	-	-
I krediitkvaliteedi aste	4 046	-	-	-	4 046	0%	-
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	101 244	-	-	-	101 244	-	3 259
I krediitkvaliteedi aste	85 813	-	-	-	85 813	20%	1 716
III krediitkvaliteedi aste	15 431	-	-	-	15 431	100%	1 543
Äriühingud	2 970	-	-7	-	2 963	-	296
III krediitkvaliteedi aste	2 970	-	-7	-	2 963	100%	296
Jaenõuded	885	-34	-32	-	819	-	61
I krediitkvaliteedi aste	885	-34	-32	-	819	75%	61
Kinnisvaraga tagatud nõuded	17 070	-248	-	-	16 822	-	1 623
I krediitkvaliteedi aste	916	-	-	-	916	35%	32
III krediitkvaliteedi aste	16 154	-248	-	-	15 906	100%	1 591
Viivituses nõuded	2 260	-625	-	-	1 635	-	154
I krediitkvaliteedi aste	758	-572	-	-	186	50%	9
II krediitkvaliteedi aste	1 502	-53	-	-	1 449	100%	145
Muud varad	16 108	-	-	-	16 108	-	1 334
I krediitkvaliteedi aste	2 541	-	-	-	2 541	0%	-
II krediitkvaliteedi aste	288	-	-	-	288	20%	6
VI krediitkvaliteedi aste	13 279	-	-	-	13 279	100%	1 328
KOKKU	144 583	-907	-39	-	143 637	-	6 727

Bilansiväline positsioon (seisuga 31.12.2012 tuhandetes eurodes)

Riskipositsiooni klass	Esialgne väärtus	Krediidiriski maandamine		Ümberhindlustegurid	Korrigeeritud riskipositsioon	Riskikaal	Kapitalinõuded
		Väljaminek	Sissetulek				
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	5	-5	-	-	-	-	-
I krediitkvaliteedi aste	5	-5	-	50%	-	20%	-
Äriühingud	64	-6	-	-	15	-	2
III krediitkvaliteedi aste	29	-	-	0%	-	100%	-
III krediitkvaliteedi aste	35	-6	-	50%	15	100%	2
Jaenõuded	1 015	-422	-	-	160	-	12
I krediitkvaliteedi aste	151	-	-	0%	-	75%	-
I krediitkvaliteedi aste	203	-1	-	20%	40	75%	3
I krediitkvaliteedi aste	661	-421	-	50%	120	75%	9
Kinnisvaraga tagatud nõuded	1 236	-	-	-	551	-	55
III krediitkvaliteedi aste	134	-	-	0%	-	100%	-
III krediitkvaliteedi aste	1	-	-	20%	-	100%	-
III krediitkvaliteedi aste	1 101	-	-	50%	551	100%	55
KOKKU	2 320	-433	-	-	726	-	69

Varade ja kohustuste jaotus valuutade lõikes (seisuga 31.12.2013 tuhandetes eurodes)

	EUR	USD	GBP	RUB	SEK	MUU	Kokku
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	7 414	113	3	9	1	4	7 544
Nõuded krediitiasutustele	67 344	57 328	778	2 308	247	239	128 244
Nõuded klientidele-neto	26 495	798	-	-	-	3	27 296
Väärtpaberid	13	-	-	-	-	-	13
Kinnisvarainvesteeringud	10 315	-	-	-	-	-	10 315
Materiaalne põhivara	2 200	-	-	-	-	-	2 200
Muu vara	1 796	142	-	-	-	-	1 938
Kuld	292	-	-	-	-	-	292
Varad kokku	115 869	58 381	781	2 317	248	246	177 842

Passiva

Võlgnevused krediitiasutustele	3	1	-	-	-	-	4
Hoiused	96 142	49 156	777	2 287	153	279	148 794
Allutatud laen	-	5 801	-	-	-	-	5 801
Muud kohustused	618	2 880	5	-	-	-	3 503
Kohustused kokku	96 763	57 838	782	2 287	153	279	158 102

Omakapital kokku	19 740						19 740
------------------	--------	--	--	--	--	--	--------

Omakapital ja kohustused

kokku	116 503	57 838	782	2 287	153	279	177 842
Bilansiline netopositsioon	-634	543	-1	30	95	-33	0
Bilansiväline netopositsioon	-2 039	-	-	-	-	-	-2 039

Varade ja kohustuste jaotus valuutade lõikes (seisuga 31.12.2012 tuhandetes eurodes)

	EUR	USD	GBP	RUB	SEK	MUU	Kokku
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	5 798	264	8	17	-	4	6 091
Nõuded krediitiasutustele	29 731	69 303	332	991	374	273	101 004
Nõuded klientidele-neto	21 044	1 170	-	-	-	3	22 217
Väärtpaberid	13	-	-	-	-	-	13
Kinnisvarainvesteeringud	9 815	-	-	-	-	-	9 815
Materiaalne põhivara	2 320	-	-	-	-	-	2 320
Muu vara	1 518	240	-	-	-	-	1 758
Kuld	458	-	-	-	-	-	458
Varad kokku	70 697	70 977	340	1 008	374	280	143 676

Passiva

Võlgnevused krediitiasutustele	3	1	-	-	-	-	4
Hoiused	52 791	56 627	419	873	213	312	111 235
Allutatud laen	-	6 063	-	-	-	-	6 063
Muud kohustused	558	8 133	2	-	-	9	8 702
Kohustused kokku	53 352	70 824	421	873	213	321	126 004

Omakapital kokku	17 672						17 672
------------------	--------	--	--	--	--	--	--------

Omakapital ja kohustused

kokku	71 024	70 824	421	873	213	321	143 676
Bilansiline netopositsioon	-327	153	-81	135	161	-41	0
Bilansiväline netopositsioon	-1 361	-	-	-	-	-	-1 361

Valuutariski kapitalinõude arvandmed (tuhandetes eurodes)

Kogu välisvaluuta avatud netopositsiooni arvutamiseks summeeritakse eraldi välisvaluutade pikad ja lühikesed avatud positsioonid, mis on konverteeritud eurodesse. Neist absoluutväärtuselt suuremale liidetakse kulla netopositsioon (absoluutväärtusena). Kui avatud valuuta netopositsioon ületab 2%-list omavahendite taset, võetakse see arvesse kapitali adekvaatsuse arvestamisel. Grupi varad ja kohustused on toodud bilansilises maksumuses.

Valuuta	31.12.2013			31.12.2012		
	pikk	lühike	positsioon/ oma vahendid	pikk	lühike	positsioon/ oma vahendid
USD	543	-	2,4%	153	-	0,7%
CHF	-	105	0,5%	-	65	0,3%
GBP	-	1	0,0%	-	81	0,4%
SEK	95	-	0,4%	161	-	0,7%
RUB	30	-	0,1%	135	-	0,6%
LVL	65	-	0,3%	26	-	0,1%
Muud	7	-	0,0%	-	2	0,0%
Kokku avatud valuuta positsioonid	740	106	-	475	148	-
Avatud valuuta netopositsioon	740	-	3,3%	475	-	2,2%
Kulla netopositsioon	292	-	1,3%	458	-	2,1%
Kogu välisvaluuta avatud positsioon	1032	-	4,6%	933	-	4,3%
Valuutariski kapitalinõue määr	8%			8%		
Koefitsient valuutariski kapitalinõue arvutamisel	1,25			1,25		
Kokku valuutariski kapitalinõue	103			93		

Sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise protsess (ICAAP)

Sisemise kapitali adekvaatsuse tagamine on pidev protsess, mille eesmärk on hinnata Grupi riskiprofiili ja sellele vastavat kapitalivajadust. Vastavalt Baseli komitee rahvusvahelistele panga nõuetele (Basel II) ja pangasisestele omakapitali suuruse nõuetele, teostab Grupp täiendavate kapitalinõuete test-arvutamist, arvestades riskiportfelli, panga individuaalseid erisusi, riski profiile, nende allokatsiooni ja majandusolukorda. Kapitalinõuete arvutamise kord koos ICAAP nõuetega (Pillar II) on Riskide juhtimise metoodika koostisosaks. Metoodikas on eraldi esile toodud omakapitali planeerimise protseduur kui ICAAP protsessi lõpposa.

ICAAP arvutamisel krediidi-, turu- ja operatsiooniriskide osas võetakse arvesse investeeringute maksumuse ümberhindamise-, tagatise-, kontsentratsiooni- ja laenuportfelli optimaalse suuruse ületamise riske. Täiendavalt arvestatakse tänapäeval aktuaalseid majandustsükli-, strateegia- ja reputatsiooniriske. Kapitali piisavuse arvutamisel (Pillar II), arvestades ICAAP nõudeid, peetakse kinni reeglist, et minimaalne kapitalinõue Pillar II > Pillar I, järgides mõlemal juhul sisemise kapitali adekvaatsuse normatiivi > 12%. Seisuga 31.12.2013 arvestatud ICAAP-i järgi oli Grupi kapitali adekvaatsus 14,84% (2012: 16,9%). Kapitali adekvaatsuse näitaja suurusele avaldas positiivset mõju omavahendite kasv ja täiendavate kapitalinõuete summa absoluutne vähenemine krediidi-, liisingu-, ja investeerimisportfelli kvaliteedi paranemise tagajärjel.

Kapitali adekvaatsuse taseme kindlaksmääramise arvutuste tulemusel, arvestades siseriskide hindamist (ICAAP), leiti omakapitali minimaalsuurus Pillar2 järgi (minimaalne kapitalimäär) ja omakapitali soovitatav suurus. Seisuga 31.12.2013 moodustasid need vastavalt 17 986 tuhat eurot ja 21 579 tuhat eurot.

Operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel (Pillar II) kasutatakse eksperdihinnangu meetodeid operatsiooniriski tähtsaimate komponentide kindlaksmääramiseks. Aruandeaastas olid sellisteks personalirisk ja välisrisk (2012: personalirisk ja protseduuririsk). Nende komponentide osakaal on kordajaks, mis suurendab miinimumkapitalinõude summat, mis arvutatakse Pillar I põhjal. Riski mõlemale komponendile langev juurdekasv moodustas 8,2 protsendipunkti (2012: 13,4). Sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise protsessides kasutatakse neid näitajaid täiendavate kapitalinõuete arvutamisel, mis on tingitud operatsiooniriskide muutmisest aruandeaastal võrreldes eelmise perioodiga.

Majandustsüklirisk ja teenimisrisk

Kapitali piisavuse arvutamisel, arvestades ICAAP nõudeid, võetakse arvesse kahte liiki põhiriske, mis mõjutavad kapitali adekvaatsuse näitajat - majandustsüklirisk ja teenimisrisk. Mõlemad riskid korrepondeeruvad omavahel, kuid neid hinnatakse erinevalt. Majandusrisi kate arvutatakse järgmise valemiga:

$A \times (ROE\ norm / EM\ norm)$, kus

A- aktive keskmine suurus;

ROE *norm* ja EM *norm* – riskide juhtimise metoodikas sätestatakse kapitali rentabluse ja kapitali kordaja pangasisesed normatiivnäitajad.

Teenimisrisi all käsitletakse kasumi summa muutmist seoses tulutoovate pangaoperatsioonide struktuuri muutmisega. Tallinna Äripangal olid sellisteks operatsioonideks väärismetallidega operatsioonid, deposiidioperatsioonid ja muud finantsoperatsioonid, mille osakaal 2013. aastal kasvas ja moodustas 35,9% (2012: 24,7%) kogutulude summast.

Strateegiline risk

Strateegilise riski juhtimise põhieesmärgiks on panga poolt võetava riski hoidmine tasemel, mis on määratud vastavalt strateegilistele ülesannetele, samuti aktive ja kapitali maksimaalse säilitamise tagamine võimalike kahjumite vältimise kaudu. Püstitatud eesmärkide saavutamine realiseerub pangas järgmiste tegevustega:

- finantsplaneerimine,
- äriplaneerimine,
- kinnitatud kontrollarvude ning finants-ja äriplaanide täitmise monitooring,
- turukeskkonna dünaamika analüüs,
- plaanide korrigeerimine.

Kaasaegsetes majandustingimustes omandab olulist tähtsust äristrateegia valik, mis arvestab nii väliskeskkonna väljakutseid, kui ka sisemist turukonjunkturi. Strateegilised riskid on oma olemuselt raskesti mõõdetavad ja neid saab mõõta kui kapitali rentabluse dünaamika, aktive tulukuse, NIM ja puhaskasumi aktsia kohta muutmine. Strateegilise riski faktori arvestamiseks on sätestatud aktive rentabluse limiite. Panga juhatus töötab välja prognoosi parameetreid keskajaliseks perspektiiviks. Perspektiivi plaanides arvestatakse Eesti pangandussektori arengu põhitendentse ja majandustsüklite faktorite mõju.

Panga Nõukogu käsitleb ja kinnitab arengustrateegiat iga-aastaselt toimuvatel aktsionäride koosolekutel.

Reputatsioonirisk

Reputatsioonirisk on seotud nii operatsiooni- kui ka õigusriskiga, kuid vastavalt BASEL II nõuetele käsitletakse iseseisva pangariski liigina. Pangaturul aset leidva konkurentsi kasvu tingimustes tema roll järjest kasvab.

Reputatsiooniriski all käsitletakse kahjumite tekkimise riski panga klientide ja äripartnerite arvu vähenemise tõttu, samuti panga finantssuutlikkusest, pangateenustest, aktsionäride imagost ja panga juhtkonnast negatiivse ettekujutuse tekkimise riski.

Maine halvenemise risk avaldab mõju likviidsuse kaotamise ohule, kuna võib esile kutsuda pangahoiuste stabiilsuse rikkumist. Teiselt poolt positiivne imago ja kindla ja usaldusväärse äripartneri maine võimaldab vajaduse korral kiiresti kaasata laenuvahendeid.

Täiendavate kapitalinõuete arvutamisel kahjumite katmiseks, mis on põhjustatud panga maine halvenemisega, kasutatakse kvantitatiivseid mudeleid, mis on üles ehitatud nende eelarveliste vahendite statistilisel analüüsil, mis eraldatakse reklaami-, sponsorlus ja heategevusele 3 viimase aasta eest, ning aruandlusperioodi kasumi näitajat.

Kontsentratsiooni riskid

Pangaportfellide kvaliteet sõltub riskide diversifitseerimise tasemest erinevateks agregaatideks. Krediidiportfelli jaoks on selleks laenude jaotamise ühtlus majandussektorite ja ühele laenusajaale antava laenu suuruse kaupa.

Laenude kõrge kontsentratsioon ühes majandusharus võib negatiivselt mõjutada laenude tagasimaksmist antud majandusharu langusel või ülekuumenemisel.

Olulisi riske kannab endas ka kontsentratsiooni kõrge tase panga ressursibaasis. Riskijuhtimise grupp teostab ressursside kontsentratsiooni igakuist monitooringut ja arvutab UV näitajat. Selle alusel arvutatakse välja vastav indeks- HHI uv.

Täiendavate kapitalinõuete arvutamine kontsentratsiooni riskide katmiseks majandussektorite lõikes viiakse läbi kogu krediidiportfelli suhtes, vastaspoole riskide puhul võetakse arvesse 100 suurimat laenusajaat, ressursside kontsentreerumise riskide hindamiseks viiakse läbi analüüs 30 suurimate hoiustajate osas. Viimasel juhul arvutatakse UV näitajat antud valimi hoiuste summa suhtena panga kohustuste üldsuurusesse analüüsi kuupäeva seisuga.

Täiendavate kapitalinõuete arvutamisel kontsentratsiooni riskide katmiseks kasutatakse HHI indeksit: majandussektorite jaoks – HHI sektor, krediidiportfelli vastaspoolte jaoks – HHI vastaspool, ressursibaasi kontsentratsiooni riski jaoks - HHI uv.

ICAAP 2013 arvutuse tulemustel moodustas täiendavate kapitalinõuete summa kontserni kõigi kontsentratsiooni riskide katmiseks 1 170,3 tuhat eurot.

3. KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

3.1 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud finantsseisundi aruanne

(tuhandetes eurodes)			
AKTIVA (VARAD)	Lisa	31.12.2013	31.12.2012
Kassa		1 456	2 045
Nõuded		161 628	127 267
Nõuded keskpangale	5	6 088	4 046
Nõuded krediidasutustele	6	128 244	101 004
Nõuded klientidele	7	25 364	21 001
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded klientidele	7	-367	-907
Muud nõuded	8	2 299	2 123
Muu vara	9	1 938	1 758
Kuld		292	458
Aktsiad ja muud väärtpaberid		13	13
Materiaalne põhivara	10	2 200	2 320
Kinnisvarainvesteeringud	11	10 315	9 815
AKTIVA(VARAD) KOKKU		177 842	143 676

PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPIAL)	Lisa	31.12.2013	31.12.2012
Võlgnevused		148 798	111 239
Võlgnevused krediidasutustele	12	4	4
Võlgnevused klientidele	13	142 925	106 023
Muud võlad	14	5 869	5 212
Muud kohustused ja viitvõlad	15	3 503	8 702
Allutatud kohustused	16	5 801	6 063
KOHUSTUSED KOKKU		158 102	126 004
Aktiikapital või osakapital	17	14 684	14 684
Reservid		683	640
Jaotamata kasum		4 373	2 348
OMAKAPITAL KOKKU		19 740	17 672
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL) KOKKU		177 842	143 676

Aastaaruande lisad lehekülgedel 23-76 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

3.2 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud koondkasumi aruanne

		(tuhandetes eurodes)	
	Lisa	2013	2012
Neto intressitulu		1 596	1 093
Intressitulu	19	2 305	1 971
Intressikulu	20	-709	-878
Nõuete väärtuse muutus	7	-17	231
Kasum		19	623
Kahjum		-36	-392
Neto teenustasud		1 658	1 598
Teenustasutulu	21	2 350	2 330
Teenustasukulu	22	-692	-732
Neto kasum finantstehingutelt	23	808	842
Administratiivkulud		-2 565	-2 312
Palgakulu	24	-1 517	-1 291
Palgaga seonduvad maksud	24	-507	-435
Muud halduskulud	25	-541	-586
Materiaalse põhivara kulum	10	-303	-333
Kinnisvara ümberhindlus	11	351	2
Kasum		466	248
Kahjum		-115	-246
Muud tegevustulud/kulud		540	-169
Muud tegevustulud	26	1 275	323
Muud tegevuskulud	27	-735	-492
Aruandeaasta puhaskasum		2 068	952
Aruandeaasta koondkasum		2 068	952

Aastaaruande lisad lehekülgedel 23-76 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

3.3 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud rahavoogude aruanne

		(tuhandetes eurodes)	
	Lisa	2013	2012
Rahavood äritegevusest			
Aruandeaasta puhaskasum		2 068	952
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum	10	303	333
Kinnisvarainvesteeringu väärtuse muutus	11	-351	-2
Laenukahjumi provisjoni muutus	7	11	-203
Muude nõuete väärtuse muutus	7	11	4
Realiseerimata kahjum allutatud laenu ümberhindamisest		-262	-120
Neto intressitulu		-1 596	-1 093
Äritegevusega seotud varade muutus		-17 214	-847
Äritegevusega seotud kohustuste muutus		32 393	-33 308
Saadud intressid		2 426	1 780
Makstud intressid		-742	-858
Kokku rahavood äritegevusest		17 047	-33 362
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse põhivara soetamine	10	-185	-182
Materiaalse põhivara müük	10	2	7
Kinnisvarainvesteeringute soetamine	11	-259	-637
Kinnisvarainvesteeringute müük	11	110	379
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-332	-433
Rahavood kokku		16 715	-33 795
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		88 879	122 674
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus		105 594	88 879

Raha ja raha ekvivalendina käsitletakse sularaha, korrespondentkontot Eesti Pangas, nõudmiseni hoiuseid ja üleöölaenusid teistes pankades.

		2013	2012
<i>Sularaha</i>		1 456	2 045
<i>Korrespondentkonto Eesti Pangas</i>	5	4 365	3 025
<i>Nõudmiseni hoiused ja üleöölaenud teistes pankades</i>	6	99 773	83 809
Raha ja raha ekvivalendid kokku		105 594	88 879

Aastaruande lisad lehekülgedel 23-76 on käesoleva raamatupidamise aastaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials RP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

3.4 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud omakapitali liikumise aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Aktiakapital	Reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Lõppsaldo 31.12.2011	14 684	633	1 403	16 720
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	-	7	-7	-
Koondkasum	-	-	952	952
Lõppsaldo 31.12.2012	14 684	640	2 348	17 672
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	-	43	-43	-
Koondkasum	-	-	2 068	2 068
Lõppsaldo 31.12.2013	14 684	683	4 373	19 740

Täpsem informatsioon on toodud lisas 17.

Aastaaruande lisad lehekülgedel 23-76 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Grupi üldinfo ja koostamise üldalused

Tallinna Äripank alustas oma tegevust detsembris 1991. Panga peakontor asub Tallinnas, Vana-Viru 7. Pangakontorid asuvad Tallinnas Estonia pst 5a ja Viru 9 ning Narvas, Kereze 4. Panga põhifunktsioonideks on deposiitide kaasamine, laenude andmine klientidele ja teistele pankadele, arvelduste ning valuutaoperatsioonide teostamine oma klientidele.

Konsolideeritud finantsaruanded hõlmavad Panka ja tema tütaretevõtteid (vt. lk.5).

Käesolev Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS). Peamised raamatupidamisarvestuse põhimõtted on toodud allpool.

Tallinna Äripanga AS-i konsolideeritud majandusaasta aruanne on avaldamiseks heaks kiidetud Tallinna Äripanga AS-i juhatuse poolt ja esitatakse kinnitamiseks nõukogule ja aktsionäridele.

Gruppi kuuluvad ettevõtted kasutavad olulises osas ühtseid hindamisluseid ja arvestusmeetodeid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja varade ja kohustuste kajastamisel on lähtutud tegevuse jätkuvuse põhimõttest.

Konsolideeritud finantsaruannete koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsibist, välja arvatud teatud varade (nt. kinnisvarainvesteeringud õiglasel väärtusel) ümberhindlused. Raamatupidamise aruanded on koostatud tekkepõhise arvestusprintsibi kohaselt.

Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud tuhandetes eurodes, kui ei ole öeldud teisiti.

Lisa 2. Olulised raamatupidamisarvestuslikud otsused ja hinnangud

Konsolideeritud finantsaruande esitamine vastavalt Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, eeldab juhtkonnapoolsete hinnangute andmist ning eelduste tegemist, mis mõjutavad aruande kuupäeva seisuga kajastatud varasid ja kohustusi ning nendega seotud tulusid ja kulusid, samuti tingimuslike varade ja kohustuste avalikustamist. Kuigi mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad põhinevad juhtkonna teadmistel ja hinnangul, mis on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, võivad tegelikud tulemused nendest hinnangutest erineda. Täpsem hinnangute ülevaade on toodud vastavate arvestuspõhimõtete või lisade all.

Olulisi juhtkonna hinnanguid on kasutatud eelkõige laenude allahindluste puhul. Juhtkond on hinnanud laenude väärtust individuaalselt ning ei ole teinud läbivaid ning seeläbi kogu laenuportfellile üldist mõju omavaid hinnanguid. Lisas 7 toodud laenude allahindluste summa on juhtkonna parim hinnang laenude väärtuse langusele.

Antud hinnanguid kaalutakse pidevalt ajaloolise kogemuse ja muude tegurite põhjal, sh. ootused tuleviku sündmuste kohta, mida on antud tingimustes mõistlikeks hinnatud. Muutused hinnangutes võivad omada olulist mõju selle perioodi finantsaruannetele, mille hinnanguid muudeti. Juhtkond usub, et aluseks olevad eeldused on kohased ning nende põhjal koostatud Grupi majandusaasta finantsaruanded kajastavad Grupi finantsseisundit ja majandustulemusi õigesti ning õiglaselt.

Laenude allahindluse määramisel on arvesse võetud juhtkonna hinnanguid nende varade laekumise osas bilansipäeva seisuga, võttes arvesse ka rahavoogusid tagatiseks oleva kinnisvara müügist (miinus tagatise omandamise ja müümise seotud kulud). Paljude tagatisvarade turgu, eriti kinnisvaraturgu on tõsiselt mõjutanud hiljutine volatiilsus globaalsetel finantsturgudel, mis on kaasa toonud teatud tüüpi varade väiksema likviidsuse. Selle tulemusena võib tagatisvara tegelik müügiväärtus erineda väärtusest, mida kasutati allahindluse suuruse määramisel.

Vastavalt IAS 40-le uuendatakse igal bilansipäeval õiglase väärtuse meetodil kajastatud kinnisvarainvesteeringute õiglast väärtust, peegeldamaks bilansipäeval eksisteerivaid turutingimusi. Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. „Huvitatud müüja“ ei ole sundmüüja, kes on valmis müüma iga hinna eest. Õiglase väärtuse parimaks indikatsiooniks on aktiivse turu hind sarnastele kinnistutele sarnases asukohas ja olukorras.

Lisa 3. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte

Konsolideerimine

Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse kõiki ettevõtteid, mida kontrollitakse emaettevõtte poolt. Kontrolli olemasolu eeldatakse juhul, kui emaettevõtte omanduses on otse või tütar-ettevõtete kaudu rohkem kui 50% tütar-ettevõtte hääleõigusest või emaettevõtte on muul moel võimeline kontrollima tütar-ettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Konsolideeritud aruanded sisaldavad nende tütar-ettevõtete finantsandmeid, kelle üle emaettevõttel on kontroll. Kui emaettevõtte omandas või loovutas kontrolli ettevõtte üle aasta kestel, on vastava ettevõtte tulemus konsolideeritud vaid kontrolli omandamise kuupäevast alates või kuni kontrolli loovutamise kuupäevani.

Emaettevõtte eraldiseisvas bilansis kajastatakse investeeringuid soetusmaksumuses, millest on maha arvatud vara väärtuse langusest põhjustatud allahindlused.

Elimineerimised konsolideerimisel

Konsolideeritud aruannete koostamisel on elimineeritud kõik Gruppi kuuluvate ettevõtete vahelised tehingud, vastastikused saldod ja realiseerumata kasumid.

Välisvaluutas toimunud tehingute ja saldode kajastamine

Arvestus- ja esitusvaluuta

Panga arvestus- ja esitusvaluutaks on Euro.

Välisvaluutapõhised tehingud ja saldod

Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused ning õiglasest väärtuses kajastatavad mitte-monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud välisvaluutakursside alusel. Kursimuutustest tekkinud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastab Grupp sularaha, korrespondentkontot Euroopa Keskpangas, nõudmiseni hoiuseid ja üleõlaenusid teistes pankades.

Äritegevuse rahavood on koostatud kasutades kaudset meetodit. Investeeringis- ja finantseerimis-tegevuse rahavood on esitatud aruandeperioodi brutolaekumiste ja -väljamaksetena.

Finantsvarad ja -kohustused**Finantsvarad**

Finantsvarad on varad, mida võib klassifitseerida sularahaks, lepinguliseks õiguseks saada teiselt ettevõttelt sularaha või muud finantsvara, lepinguliseks õiguseks vahetada teise ettevõttega finantsinstrumente potentsiaalselt soodsatel tingimustel või teise ettevõtte aktsiateks.

Finantsvarad võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtuses, mis sisaldab kõiki finantsvaraga seotud tehingukuluseid.

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse väärtuspäeval. Finantsvarade ja -kohustuste edasine arvestus toimub olenevalt nende tüübist kas õiglase väärtuse, soetusmaksumuse või korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse finantsinstrumenti bilansis tema algses, sisemise intressimääraga diskonteeritud soetusmaksumuses miinus põhiosa tagasimaksed ja väärtuse langusest või laekumise ebatõenäolisusest tingitud võimalik allahindlus.

Grupp klassifitseerib oma finantsvarad järgmistesse kategooriatesse:

1. Laenud ja nõuded
2. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad
3. Müügiotel finantsvarad
4. Lõpptähtajani hoitavad finantsvarad.

Juhtkond määrab finantsvarade klassifikatsiooni esialgsel arvelevõtmisel. Seisuga 31.12.2013 ja 31.12.2012 ei olnud grupil ühtegi finantsvara, mis oleks klassifitseeritud kategooriatesse õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad, müügiotel finantsvarad või lõpptähtajani hoitavad finantsvarad.

Laenud ja nõuded**Laenud ja nõuded**

Laenude ja nõuete kategooriasse klassifitseeritakse kindlaksmääratud või kokkuleppeliste maksetega mittetuletisinstrumentid, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul.

Laenud ja nõuded tekivad kui Grupp annab raha, kaupu või teenuseid otse võlgnikule/kliendile, ilma eesmärgita kaubelda tekkiva nõudega. Laenud ja nõuded võetakse bilansis arvele, kui laenajale makstakse raha või tekib maksenõue ning kajastamine lõpetatakse ainult nõude tasumisel või maha kandmisel, sõltumata asjaolust et selle osa võib olla laenu provisjoneerimisel kuludesse kantud. Laenud ja nõuded kajastatakse aruannetes korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Liisingnõuded

Grupi liisingtegevus koosneb põhiliselt kapitalirendi tehingutest. Kapitalirendi tehinguks loetakse liisingtehingut, mille korral kõik olulised vara kasutamisest tulenevad riskid ja hüved lähevad liisingfirmalt rentnikule üle. Vara juriidiline omandiõigus võib kliendile üle minna rendiperioodi lõppedes.

Kapitalirendilepingutest tulenevaid nõudeid kajastatakse nende liisingmaksete nüüdisväärtuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksed ja renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused, mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul. Nõuete allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel.

Laenude ja nõuete hindamine

Kui laenuvõtja ei suuda täita õigeaegselt oma tagasimakse kohustust või juhatuse arvates on märke, et laenuvõtja ei suuda täita õigeaegselt tagasimakse kohustust, moodustatakse allahindlus.

Allahindluse suurus leitakse laenu bilansilise maksumuse ja laenust eeldatavate rahavoogude nüüdisväärtuse, diskonteerituna algse sisemise intressimääraga, vahena, võttes arvesse saadud garantiisid ja tagatisi. Perioodi allahindluse summa kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Nõuete väärtuse muutus".

Grupp hindab igal bilansipäeval, kas on olemas objektiivseid tõendusmaterjale finantsvara või finantsvarade grupi väärtuse langemise kohta. Finantsvarade või finantsvarade grupi väärtus langeb ja väärtuse langusest tulenev kahju on kulu ainult sellisel juhul, kui on olemas objektiivseid tõendusmaterjale, et väärtuse langus on ühe või mitme, peale esialgse varade kajastamist ilmnenu sündmuse tulemus ("kahju tekkimine") ja et kahju tekkel on usaldusväärselt hinnatav mõju finantsvarade või finantsvarade grupi eeldatavale tuleviku rahavoole. Objektiivne tõendus finantsvara või finantsvarade grupi väärtuse languse kohta sisaldab endas jälgitavat infot, millele Grupp on alljärgnevate kahjujuhtumite tekkimiste korral tähelepanu pööranud:

- võlgniku märkimisväärne finantsraskus;
- lepingu katkestamine kohustuste mittetäitmise või intressi või põhimaksete mittetasumise puhul;
- Grupp võimaldab laenuvõtjale tema majanduslikest või juriidilistest probleemidest tulenevate raskuste tõttu järeleandmisi, mida laenuvõtjale tavaolukorras poleks võimaldatud;
- on tõenäoline, et laenuvõtja läheb pankrotti või toimuvad muud majanduslikud ümberkorraldused;
- majanduslike raskuste tõttu selle finantsvara aktiivse turu kadumine.

Grupp kasutab varade väärtuse hindamisel ainult individuaalset hindamist. Kõigepealt hindab Grupp, kas esineb vara väärtuse langusele viitavaid objektiivseid asjaolusid. Kui on olemas objektiivseid asjaolusid, amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud laenude ja nõuete väärtuse languse kohta, mõõdetakse allahindluse suurust vara bilansilise maksumuse ja eeldatavate tuleviku rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtuse vahena, kasutades algset sisemist intressimäära. Vara bilansilist maksumust vähendatakse läbi allahindluse konto ja kahjumi summa kajastatakse kasumiaruandes.

Tagatistega finantsvarade hinnanguliste rahavoogude nüüdisväärtuse miinus väljaostuga kaasnevad kulutuste arvutused näitavad rahavoogusid, mis võidakse saada nende varade realiseerimisel, sõltumata sellest, kas tagatiste väljaostmine on tõenäoline või mitte.

Üldjuhul kantakse laenud bilansist välja kui kõik põhjendatud ümberstruktureerimise või laenu-tagastamise võimalused ammendatud ja hilisem sissenõudmine on hinnatud vähetõenäoliseks. Laenud kantakse maha kasumiaruande kontol "Nõuete väärtuse muutus". Juhul, kui nõuete hindamise aluseks olevad asjaolud muutuvad ning muutust on võimalik objektiivselt seostada peale vara väärtuse langust toimunud sündmusega, tühistatakse eelnevalt kajastatud allahindlus vähendades allahindluse kontot.

Finantskohustused

Finantskohustuste hulka kuuluvad klientide deposiidid, teiselt pangalt võetud laen, allutatud kohustused ja muud kohustused.

Võlgnevused klientidele

Deposiidid võetakse arvele väärtuspäeval õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud, ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja kajastatakse real „Võlgnevused klientidele“, tekkepõhiselt arvestatud intressid kajastatakse vastaval kohustuse kirjel. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruande real „Intressikulu“

Võlgnevused krediitiasutustele

Võlakohustused võetakse esialgselt arvele õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud (laekumisel saadud raha summas, vähendatuna tehingukulude võrra). Võetud laene kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit; laekunud summade (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahe kajastatakse kasumiaruandes instrumendi tähtaja jooksul kasutades efektiivset intressimäära. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt oodatavat tulevast rahavoogu läbi tähtaja bilansilise väärtuseni. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real „Intressikulu“.

Allutatud kohustused

Allutatud laenuga on tegemist siis, kui selle esialgne tähtaeg on vähemalt viis aastat ning Panga pankroti korral makstakse see tagasi pärast kõigi teiste võlausaldajate nõuete rahuldamist.

Sihtotstarbelised ressursid

Siin näidatakse valitsuse laenufondide ja välisabifondide sihtotstarbeline ressurss. Saadud rahalised vahendid näidatakse bilansis kohustustekirje "Muud võlad" koosseisus. Grupp on saanud sihtotstarbelisi ressursse Maaelu Edendamise Sihtasutustelt.

Kuld

Kuld on bilansis kajastatud vastavalt IAS2-le varuna. Kuld võetakse algselt arvele soetusmaksumuses ning seejärel hinnatakse igal bilansipäeval ümber õiglasesse väärtusesse. Õiglase väärtuse muutumine on kajastatud kasumiaruandes vastavalt kontodel "Muud tegevustulud" ja "Muud tegevuskulud".

Väärismetallide vahendamine

Tallinna Äripanga AS osaleb vahendajana rahvusvahelistel väärismetallide turgudel. Peamiselt vahendatakse Venemaal toodetud väärismetalle Euroopa ja USA suurtele pankadele ja korporatsioonidele. Väärismetallitehingute tulu on teenustasu väärismetallide ostu-müügi tehingute vahendamise eest. Nende tehingute vahendamise puhul tegutseb pank agendina, sest kõik riskid ja vastutuse kannab metallide müüja.

Rendiarvestus**Grupp kui rentnik**

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Grupp kasutab kasutusrenti peamiselt hoonete/ruumide rentimiseks. Rendikulud kajastatakse kasumiaruande real „Administratiivkulud”.

Kinnisvarainvesteeringud

Maa või hoone, mis on soetatud renditulu teenimise või turuväärtuse tõusu eesmärgil ja mida ei kasutata Grupi enda majandustegevuses ega hoita müügiks tavapärase äritegevuse käigus, kajastatakse kinnisvarainvesteeringuna.

Kinnisvarainvesteeringud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest otseselt soetamisega seotud kuludest. Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringud õiglasest väärtuses, mis baseerub juhtkonna hinnangul tulenevalt igaaastasest sõltumatu hindaja poolt määratud turuhinnast, mis põhineb võrreldavatel tehingutel kinnisvaraobjektidega samas piirkonnas või investeeringu diskonteeritud tulevaste perioodide eeldatavatest rahavoogudest (vt lisa 11). Õiglasest väärtuse kajastatud kinnisvarainvesteeringutelt amortisatsiooni ei arvestata. Kinnisvarainvesteeringult saadud renditulud, haldamisega seotud kulusid on kajastatud kasumiaruandes vastavalt kontodel "Muud tegevustulud" ja "Muud tegevuskulud". Kinnisvarainvesteeringu ümberhindlusest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Materiaalne põhivara

Põhivarana on finantsseisundi aruandes kajastatud hooned, autod, kontoritehnika, rendipindade parandused ja muud pikaajalise kasutusega varad. Põhivaraks loetakse vara, mille kasutusega on üle 1 aasta.

Materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a. tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Hilisemate parandustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (s.h. tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Materiaalsed põhivarad kajastatakse edaspidi nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Põhivara kulumit on arvestatud lineaarsel meetodil põhivara hinnangulise kasutusea järgi järgnevalt:

Ehitised	50 aastat
Sõidukid	6 aastat
Kontoritehnika	3-10 aastat
Rendipindade parendused	lähitutes rendilepingu tähtajast

Kasum ja kahjum põhivara müügist kajastatakse tehingu toimumise hetkel.

Vara väärtuse langus

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid, mis viitavad soetusmaksumuses või korrigieeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvara, materiaalse ja immateriaalse põhivara väärtuse langusele. Juhul, kui Panga juhatusel on kahtlusi mõne varaobjekti väärtuse langemise suhtes alla selle bilansilise väärtuse, viiakse läbi vara väärtuse test.

Finantsvarad

Individuaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse iga objekti jaoks eraldi. Selliste finantsvarade, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, väärtuse langust hinnatakse kogumina.

Juhul, kui esineb väärtuse langusele viitavaid tunnuseid, hinnatakse finantsvara alla järgnevalt:

- soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskontieerituna turu keskmise tulususemääraga sarnaste finantsvarade suhtes);
- korrigieeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskontieerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga).

Finantsvarade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes kuluna.

Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade (aktsiad ja muud omakapitali instrumendid, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav), välja arvatud investieeringud tütarettevõtetesse, allahindlusi ei tühistata.

Juhul, kui eelnevalt alla hinnatud korrigieeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam kahest alljärgnevast summast:

- finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtus;
- bilansiline jääkväärtus korrigieeritud soetusmaksumuses juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud.

Allahindluste tühistamisi kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes samal kulukirjel vastukandena.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials KP
Kuupäev/date 31.03.14
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivara vara väärtuse testi käigus leitakse vara kaetav väärtus. Juhul, kui väärtuse test ei ole teostatav üksiku varaobjekti osas, viiakse väärtuse test läbi väikseima varade grupi, kuhu see vara kuulub, ehk raha teeniva üksuse kohta.

Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele kumb on kõrgem.

Kasutusväärtus on vara kasutamisest ja kasutusjärgsest müügist eeldatavalt saadavate rahavoogude nüüdisväärtus, kasutades diskontomäärana sarnase riskitasemega investeeringute oodatavat tulusust.

Vara hinnatakse alla kaetavale väärtusele juhul, kui vara kaetav väärtus on väiksem selle vara bilansilisest jääkmaksumusest. Allahindlus kajastatakse tekkepõhiselt aruandeperioodi kasumi-aruandes kuluna. Alla hinnatud varade osas hinnatakse igal bilansipäeval, kas vara kaetav väärtus on tõusnud ja selleks viiakse läbi vara väärtuse test. Kui vara väärtuse testi tulemusel ilmneb, et vara kaetav väärtus on tõusnud ja varasema allahindluse kajastamine ei ole enam põhjendatud, siis suurendatakse vara bilansilist maksumust. Bilansilise maksumuse ülempiiriks on vara jääkmaksumus, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsel perioodil normaalset amortisatsiooni.

Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes kulu vähendamisena.

Tulumaks

Ettevõtte tulumaks

Kehtiva tulumaksuseaduse alusel ei maksa Eestis registreeritud äriühing tulumaksu teenitud kasumilt, vaid dividendina ja muus vormis jaotatud kasumilt, samuti omakapitalist tehtavatelt väljamaksetelt, mis ületavad äriühingu omakapitali tehtud rahalisi ja mitterahalisi sissemakseid. Nimetatud seaduse alusel maksustatakse äriühingu poolt dividendina ja muus vormis jaotatud kasum tulumaksuga, mille määr on 21/79 väljamakset.

Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust Grupi vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel või kapitali vähendamisel. Väljamaksega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise või muude omakapitali vähendavate väljamaksete tegemise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Dividendide väljamaksmisel tasumisele kuuluvat tulumaksu vähendatakse tütarettevõtetelt saadud dividendidelt arvutatud 21/79 suuruse osa võrra.

Finantsgarantiid

Finantsgarantiid lepingud on lepingud, mis nõuavad garantiid andjalt ettenähtud maksete tegemist garantiid saajale talle tekitatud kahju hüvitamiseks, kui konkreetne võlgnik ei ole teinud makseid tähtaegselt, vastavalt võlakohustuste tingimustele. Finantsgarantiid võetakse finantsaruannetes algselt arvele õiglaselt väärtuses garantiid andmise päeval. Seejärel kajastatakse garantiist tulenevaid kohustusi garantiid jääkväärtuses tulenevalt sellest, kumb on kõrgem, kas amortiseerimata teenustasud või moodustatud eraldis vastavalt IAS 37, lähtudes ettevõtte kogemusest ja juhtkonna hinnangust. Koondkasumiaruandes kajastatakse garantiid eluea jooksul garantiilt lineaarselt teenitud teenustasutulu. Garantiikohustuse tasumiseks väljamakstavad summad kajastatakse bilansis eraldisena kuupäeval, mil selgub, et on tõenäoline, et garantiid kuulub väljamaksmisele.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustusi, millel on kas seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad ettevõtte senisest tegevuspraktikast (seaduslik või tõlgenduslik), mis nõuavad varast loobumist, mille realiseerumine on tõenäoline (on rohkem tõenäoline kui mitte, et vahendite väljavool on vajalik kohustuse rahuldamiseks) ja mille summa suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldiste kajastamisel bilansis lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldiste täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolale. Eraldiste kulu ja eraldiste bilansilise maksumuse muutuste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Eraldise ei moodustata tulevaste perioodide kahjumite katmiseks.

Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Muude potentsiaalsete kohustuste osas (garantiid ja muud kohustused), mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või millega seotud kulusid ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kajastatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena. Kui ettevõtte on vastutav ühiselt või eraldi vastutav osalise kahju katmise eest, siis kajastatakse see ülejäänud osa kahjust, mille katmise eest on vastutavad teised osapooled tingimusliku kohustusena. Tingimuslikud kohustused võivad ajas muutuda esialgsest ootusest erineval viisil. Seetõttu hinnatakse neid järjepidevalt tuvastamaks, kas on muutunud tõenäoliseks, et tulenevalt kohustusest on tõenäoliselt Grupil vaja varast loobuda. Kui on muutunud tõenäoliseks, et seni tingimusliku kohustusena kajastatud kohustise tulemusena peab ettevõtte varast loobuma, võtab Grupp arvele eraldise selle perioodi raamatupidamise aastaaruandes, millal vastav tõenäosuse muutus toimus (välja arvatud väga harvadel juhtudel kui kohustusega seotud kulu ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata).

Töötajate hüvitised

Grupp ei paku oma töötajatele eraldi pensioniskeeme ega muid pensionihüvitisi. Grupil on kohustus maksta jooksvalt riikliku pensionifondi osamakseid, mis moodustavad osa sotsiaalmaksu kulust.

Töösuhete lõpetamise hüvitised kuuluvad maksmisele tulenevalt kas kontserni otsusest lõpetada töösuhe töötajaga enne tavapärasest pensionile jäämise kuupäeva või töötaja otsusest aktsepteerida vabatahtlikult töösuhete lõpetamist vastutasuks nende hüvitiste eest. Kontsernis kajastatakse töösuhete lõpetamise hüvitisi siis, kui kontsern suudab tõendada, et on võtnud endale kohustuse kas lõpetada töösuhe töötaja(te)ga vastavalt ametlikule üksikasjalikule plaanile töösuhete lõpetamiseks ja puudub reaalne võimalus seda tagasi võtta või maksta töösuhete lõpetamise hüvitisi pakkumise tulemusel, mille eesmärgiks oli ärgitada vabatahtlikku töölt lahkumist. Kui töösuhete lõpetamise hüvitis kuulub väljamaksmisele hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva, on hüvitisi diskonteeritud selle nüüdisväärtuseni.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialled for the purpose of identification only	
Initsiaalid/initials	RP
Kuupäev/date	31.03.14
PricewaterhouseCoopers, Tallinn	

Tulude ja kulude kajastamine

Tulud on kirjendatud tekkepõhise arvestusprintsipi alusel. Tulu kajastatakse siis, kui on tekkinud põhjendatud eeldus, et tehingust tulenevad hüved laekuvad Grupile ning tulu on usaldusväärselt määratav. Tulu Grupi tavapärase äritegevuse käigus osutatud teenuste eest kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Kulud kajastatakse kui Grupil on tekkinud kohustus vastava kulu osas ja/või kui Grupp on saanud kaupu või teenuseid, ja viimane on varasem.

Intressitulu ja intressikulu on kajastatud kasumiaruandes kõikide instrumentide osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Sisemise intressimäära meetod on finantsvara või –kohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustuse bilansilise väärtuseni. Sisemise intressimäära arvutamisel hindab ettevõtte rahavooge arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevase krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised olulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on sisemise intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised.

Teenustasutulu kajastatakse grupi tavapärase tegevuse raames osutatud teenuste eest saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Teenustasu tulu kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel.

Makstud teenustasud ja muud kulud kantakse kuludesse nende toimumise hetkel.

Reservkapital

Reservkapital on Eesti Äriseadustikuga ette nähtud kohustuslik reserv, mida võib üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda pole võimalik katta aktsiaseltsi vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitali moodustatakse kasumieraldistest ning seda ei saa jaotada aktsionäridele.

Uued finantsaruandluse standardid ja Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgendused

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uues või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Grupile kohustuslikuks alates 01.01.2013:

IFRS 13 „Õiglase väärtuse mõõtmine“ (rakendub 1. Jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Standardi eesmärgiks on ühtlustamine ja keerukuse vähendamine; seetõttu sisaldab standard õiglase väärtuse korrigeeritud definitsiooni ning õiglase väärtuse mõõtmise aluseid ja avalikustamise nõudeid, mis on kasutatavad läbi erinevate IFRS standardite.

Standardi tulemusena avalikustati ka täiendavat informatsiooni käesolevas aastaaruandes. Vaata lisa 11.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 01.01.2013 algaval aruandeaastal, ei ole eeldatavasti olulist mõju Grupile.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Grupile kohustuslikuks alates 01.01.2014 või hilisematel perioodidel ja mida Grupp ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 9, „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine (ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Novembris 2009 välja antud ja oktoobris 2010, detsembris 2011 ning novembris 2013 muudetud standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kahest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses, ja varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Otsus tehakse vara esmasel arvelevõtmisel. Klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelist finantsinstrumentide haldamisel ning instrumendi lepinguliste rahavoogude omadustest.
- Instrumenti kajastatakse pärast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses ainult juhul, kui on tegemist võlainstrumendiga ja (i) ettevõtte ärimudeli eesmärk on hoida vara, et saada temast tulenevaid lepingulisi rahavoogusid ning (ii) vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid, s.t. tal on „laenu baasomadused“. Kõik muud võlainstrumendid kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Kõik omakapitaliinstrumendid tuleb pärast arvelevõtmist kajastada õiglasel väärtuses. Omakapitaliinstrumendid, mida hoitakse kauplemiseesmärgil, kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kõikide muude omakapitaliinstrumentide puhul võib arvelevõtmise hetkel teha mittetühistatava valiku kajastada realiseerimata ja realiseeritud kasumid ja kahjumid õiglase väärtuse muutustest kasumiaruande asemel läbi muu koondkasumiaruande. Õiglase väärtuse muutusi ei hakata ümberklassifitseerima läbi kasumiaruande. Selle valiku võib teha instrumendipõhiselt. Dividendid kajastatakse läbi kasumiaruande, tingimusel et nad kujutavad endast investeeringult saadavat tulu.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamine muudatus on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
- Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisarvestust.

IFRS 9-sse novembris 2013 tehtud muudatustega eemaldati standardist kohustuslik rakenduskuupäev, muutes seega standardi rakendamise vabatahtlikuks.

Grupp ei plaani olemasolevat IFRS 9 versiooni rakendada.

IFRS 10 „Konsolideeritud aruanded“ (rakendub 1. jaanuaril 2014 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Standard asendab kontrolli ja konsolideerimise kohta kehtivad juhised IAS 27-s „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded“ ja SIC 12-s „Konsolideerimine – eriotstarbelised majandusüksused“. IFRS 10 muudab kontrolli mõistet, nii, et kõikide ettevõtete puhul rakendatakse kontrolli määramiseks samu kriteeriume. Mõiste rakendamisel on abiks ulatuslikud rakendusjuhised.

Grupp hindab standardi mõju finantsaruandele.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only Initsiaalid/initials	
Kuupäev/date PricewaterhouseCoopers, Tallinn	31.05.14

IFRS 12 „Avalikustamise nõuded osaluste kohta teistes ettevõtetes“ (rakendub 1. jaanuaril 2014 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Standard rakendub ettevõtetele, kellel on osalused tütarettevõttes, ühisettevõtmises, sidusettevõttes või konsolideerimata struktureeritud üksuses. IFRS 12 sätestab avalikustamise nõuded ettevõtetele, kes rakendavad kahte uut standardit - IFRS 10 „Konsolideeritud aruanded“ ja IFRS 11 „Ühisettevõtmised“ - ning see asendab IAS 28-s „Investeeringud sidusettevõtetesse“ praegu sisalduvad avalikustamise nõuded. IFRS 12 nõuab ettevõtetelt sellise informatsiooni avalikustamist, mis aitaks finantsaruande lugejatel hinnata tütar- ja sidusettevõtetes, ühisettevõtmistes ja konsolideerimata struktureeritud üksustes osaluste olemust ja osalustega seotud riske ja finantsmõjusid. Nende eesmärkide täitmiseks nõuab uus standard erinevate valdkondade kohta info avalikustamist, sh tuleb avalikustada (i) olulised otsused ja hinnangud, mida tehti määramaks, kas ettevõtte kontrollib, ühiselt kontrollib või omab olulist mõju teise ettevõtte üle; (ii) rohkem infot mittekontrollivale osalusele kuuluva osa kohta kontserni tegevustes ja rahavoogudes; (iii) summeeritud finantsinformatsioon tütarettevõtete kohta, milles on olulised mittekontrollivad osalused; ja (iv) detailne info osaluste kohta konsolideerimata struktureeritud üksustes.

Grupp hindab standardi mõju finantsaruandele.

„Finantsvarade ja –kohustuste saldeerimine“ – IAS 32 muudatused (rakendus 1. Jaanuaril 2014 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatus lisas rakendusjuhised standardisse IAS 32, käsitlemaks vasturääkivusi, mida on täheldatud mõnede saldeerimise kriteeriumide rakendamisel. Muu hulgas selgitati, mida tähendab „on kehtiv juriidiline õigus saldeerimiseks“; samuti seda, et mõningaid brutoarvelduse süsteeme võib pidada võrdeliseks netoarveldusega.

Grupp hindab muudatuste mõjusid kontsernile.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Grupile.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials RP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 4. Riskijuhtimine

Tallinna Äripanga Grupp on kohustatud järgima Eesti Panga poolt esitatavaid regulatiivseid nõudmisi, millega määratakse:

- omavahendite minimaalsuurus;
- kapitali adekvaatsus;
- likviidsus;
- kohustuslik reserv, muud reservid;
- investeringute piirangud;
- riskide kontsentratsioon.

Normatiivide mittetäitmine võib kaasa tuua panga tegevuse piiramise või panganduslitsentsi tühistamise. Juhtkonna hinnangul on Grupp vastavuses kõigi kehtivate seaduste ja normatiividega.

Riskide juhtimise üldpõhimõtted

Pangandus on seotud riskide võtmisega. Riskina käsitletakse krediidasutuse aktive võimalikku väärtuse vähenemist tegevuse käigus esinevate oodatud või ootamatute asjaolude mõjul. Põhimõtteliselt eristatakse kolme liiki põhiriske: krediidi-, turu- ja operatsioonirisk. Igaüks neist koosneb omakorda iseseisvatest riskide alaliikidest: kontsentratsiooniriskidest, tagatiste ümberhindamise riskidest, riigiriskidest, likviidsusriskidest, majandustsükli riskist ja teistest riskidest, mis sõltuvad krediidasutuse suurusest, äristrateegiast ja äritegevuse mastaabist.

Riskide juhtimine on krediidasutuse juhtimissüsteemi lahutamatuks osaks, mis põhineb Eesti seadusandluse nõuetest (sh Krediidasutuste seaduse), Eesti Panga, Finantsinspeksiooni ja teiste järelevalveorganite normatiivnõuetest kinnipidamisel. Igapäevases praktikas põhineb riskide juhtimine kinnitatud Riskide juhtimise metoodikal, Krediidipoliitikal, Operatsiooniriskide juhtimise poliitikal, Likviidsusstrateegial, Likviidsuse juhtimise metoodikal, Stressitestide läbiviimise juhendil, Riskijuhtumise grupi põhimäärusel, kontserni talitluspidevuse plaanidel.

2013.a vältel viidi läbi likviidsuskatte määra (LCR) ja stabiilse finantseerimise määra (NSFR) näitajate kvartaalne monitooring Basel 3 tulevaste standardite järgi (vt tabelit lk 49).

Riskide juhtimise protsess hõlmab riskide tuvastamist, kvantitatiivset hindamist, analüüsi, kontrolli ja raporteerimise süsteemi. Selleks kasutatakse riski indikaatoreid ehk kvantitatiivseid näitajaid, mis võimaldavad mõõta riskide jooksvat taset ja hinnata, kas need on lubatud ulatuses, tuvastada nõrku kohti, kindlaks määrata täiendavate materiaalsete ja inimressursside kaasamise vajadust riskide maandamiseks.

Riskijuhtimise süsteem koosneb stressitestide korraldamisest, mis on vajalikud riskide taseme hindamiseks ja optimaalsete juhatuse otsuste vastuvõtmiseks muutuva turukonjunkturi tingimustes (erinevad majandustsükli faasid, protsendimäärade tõus või langus jne.).

Alates 2012.a. viiakse riskide stressitestimisi läbi regulaarselt testimise plaani alusel vastavalt 31.12.2011 jõustunud Finantsinspeksiooni soovituslikule juhendile. Plaaniväline testimine viiakse läbi panga poolt strateegiliste otsuste vastuvõtmisel või suurte investimisprojektide hindamiseks. Stressitestid haaravad põhiriske: krediidirisk, tururisk, likviidsuse risk, intressirisk. Testimise aluseks on stsenaariumi meetod. Riski tase hindab kehtestatud piirnormatiivide

täitmist ja lubatud kapitaliseerituse taseme järgimist Pillar 2 ja Pillar 1 järgi. Riski lubatud taseme testimist kasutatakse äristrateegia alternatiivsete variantide valimisel.

Indikaatoreid kasutatakse äriprotsessi eri osade (riski alade) suhtes, kus rikkumine võib endaga kaasa tuua kaotusi Grupi jaoks.

Riskide juhtimise eesmärgiks on riskide vastuvõetava tasemeni viimine, lähtudes krediidasutuse arengustrateegiast, riskiisust, riskide omakapitaliga katmise astmest.

Riskide juhtimise süsteem koosneb eeskirjadest ja protseduurireeglitest, mille täitmine tagab tegevuse kontrollitavuse ja usaldusväärsuse.

Riskide juhtimise struktuuri kuuluvad:

- a. **panga kollegiaalsed juhtimisorganid**, kes vastutavad otsuste vastuvõtmise, sisemiste normatiivdokumentide väljatöötamise ja kinnitamise, samuti limiitide, normatiivide, hindade ja intressimäärade kehtestamise eest;
- b. **struktuuriüksused ja vastutavad täitjad**, kes pideval alusel tagavad riskide kontrolli ja analüüsi;
- c. **siseauditi osakond**, kes kontrollib, et riskid oleks vajalikul viisil identifitseeritud ja juhitud, panga osakondade ning allüksuste tegevus vastaks panga poliitikale, standarditele, protseduurireeglitele ning kehtivatele regulatsioonidele. Samuti kontrollib siseauditi osakond operatsiooniriski juhtimise korralduse toimimist ja sisekontrollide olemasolu.

Riskide juhtimise eest vastutavad kollegiaalsed organid:

- Panga Nõukogu
- Panga Juhatus
- Krediidikomitee
- Aktivate-passivate juhtimise komitee (APJK)
- Likviidsuse ja finantsriskide juhtimise grupp
- Riskijuhtimise grupp
- Talitluspidevuse komitee
- Operatsiooniriski juhtimise grupp
- Auditikomitee

Panga Nõukogu kinnitab Grupi strateegia ja arengu põhisuunad, määrab riski lubatud taseme, mida Grupp endale võtab.

Panga Nõukogu kinnitab Krediidipoliitika, Operatsiooniriskide juhtimise poliitika, Krediidikomitee tegevuse põhimõtted ja selle koosseisu, võtab vastu teisi otsuseid, mis kuuluvad tema pädevusse.

Panga juhatus töötab välja riskide juhtimise süsteemi majandus-, metodoloogilisi ja organisatsioonilisi elemente, tagab kontrolli süsteemi toimimise üle vastavalt Krediidasutuste seaduse nõuetele, järelevalveorganite soovitudele, Panga nõukogu otsustele ja kehtivale seadusandlusele. Esitab nõukogule kontserni arengustrateegia realiseerimise plaanid, arvestades riskide taseme minimiseerimist ning tulukuse ja aktive vajaliku suuruse tagamist.

Kogu vastutus Grupi riskipoliitika rakendamise ning kõikidest riskitüüpidest tekkivate kahjude eest lasub Panga juhatusel. Juhatus oma vastutuse raames delegeerib riskide juhtimise funktsioone pideval alusel tegutsevatele komiteedele.

Krediidikomitee – tööorgan, mis otsustab Grupi poolt võetava krediidiriski lubatud taseme üle tegeleb kliendi krediidiriski hindamisega ning Panga laenuportfelliga seotud riskide juhtimisega. Laenuportfelli optimaalset mahtu arvestatakse igakuiselt ja võrreldakse seda Panga faktilise laenuportfelli mahuga.

Aktivate-passivate juhtimise komitee (APJK) on finantsriskide sh likviidsusriskide juhtimise tööorganiks. Komitee koosseisu kuulub likviidsuse ja finantsriskide juhtimise grupp.

APJK töökord, põhiülesanded, koosseis on sätestatud APJK põhimääruses, mis kinnitatakse panga juhatusel poolt.

Komitee põhiülesanded on:

- Riskide juhtimise metoodikas välja toodud näitajate regulaarne monitooring
- Ressursside hinnaparametrite ja nende paigutamise suundade kindlaksmääramine
- Aktivate ja passivate struktuuri optimeerimine
- Finantsriskide juhtimise metoodikate ja protseduuride väljatöötamine
- Otsuste vastuvõtmine Panga likviidsuse tagamise osas
- Kontserni limiitide kehtestamise poliitika põhiparametrite kinnitamine
- Intressimäärade poliitika väljatöötamine
- Omakapitali planeerimise protsessi organiseerimine
- Riskide katteks kapitali piisavuse arvutamine, arvestades ICAAP nõudeid

“Riskide juhtimise metoodika” põhjal teostab likviidsuse ja finantsriskide juhtimise grupp dekaadselt monitooringut, jälgimaks pangasiseste normatiivide täitmist. Samuti esitatakse Panga juhatusele ja Aktivate-passivate juhtimise komiteele analüütiline raport “Riski juhtimise metoodikas” ettenähtud finantsriskide normatiividest kinnipidamise kohta. Samas esitatakse majandusliku efektiivsuse koondnäitajad.

Riskijuhtimise grupi põhieesmärk on panga aktive väärtuse ja kasumi suurendamine ning finantsusaldusväärsuse vastava taseme tagamine tulenevalt panga tehtavate operatsioonide iseloomust ja suurusel läbi pangariskide efektiivse juhtimise vastavalt vastuvõetud äristrateegiale, kehtestatud pangasisestele limiitidele ja normatiividele. Panga juhatusele esitatakse ülesannete tagamiseks teostab Grupp erinevate riskipositsioonide jaoks kehtestatud piirangute täitmise regulaarset monitooringut ja kontrolli. Stressiteste kohaldatakse rahaliste vahendite paigutamise ja kaasamise erinevate variantide hindamiseks.

Talitluspidevuse komitee on Grupi tööorganiks, mille eesmärgiks on Grupi tegevuse jätkamise tagamine erakorraliste sündmuste korral. Komitee koosseisu ja Grupi talitluspidevusplaani kinnitab Panga juhatus.

Operatsiooniriski juhtimise grupp juhendub oma töös panga juhatuse poolt kinnitatud “Operatsiooniriskide juhtimise poliitikast”, teostab igakuiselt operatsiooniriskide monitooringut, arvutab operatsiooniriski näitajat ja teavitab operatsiooniriski tasemest Panga juhatust ja Finantsinspeksiooni.

Auditikomitee eesmärk on tagada Tallinna Äripanga AS-i majandustegevuse vastavus panga eesmärkidele, olles nõuandev organ panga nõukogule raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli, järelevalve teostamise ja panga tegevuse seaduslikkuse osas.

Krediidirisk

Krediidirisk tuleneb tõenäolisest kahjust, mis võib tekkida võlaõiguslikest lepingutest (nt. laenulepingutest) tulenevate kliendipoolsete kohustuste ebakorrektsel täitmisel või mittetäitmisel või muude tegurite tõttu (sh. tagatise ebapiisavus).

Krediidirisk moodustab suurima osa Grupi koguriskist ja see kaasneb peaaegu kõigi krediidi-toodetega nagu laenud, liising, krediitkaardid, garantiid.

Krediidiriski suhtes avatud finantsvaradeks on nõuded klientidele ja krediidasutustele ning muud nõuded ning maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon on nende finantsvarade bilansiline väärtus.

Oma laenutegevuses juhindub Tallinna Äripanga Grupp Eesti Vabariigi seadusandlusest ning Tallinna Äripanga normatiivaktidest, sealhulgas juhatuse poolt kinnitatud krediidipoliitikast.

Krediidiriski võtmise otsustab kollegiaalselt krediidikomitee. Krediidasutuste seaduse järgi loetakse suure riskikontsentratsiooniga laenuks ühele isikule või seotud isikute grupele antud laenu, mis ületab 10% krediidasutuse omavahenditest. Krediidikomitee otsust Kliendi või temaga seotud grupi laenuprojekti osas (väljaarvatud tütaretevõtted), mille suurus on võrdne või ületab 10% Panga või Grupi omavahenditest, kinnitab kirjalikult Panga Nõukogu.

Grupi riskivõtmise põhimõtted on alljärgnevad:

1. risk peab olema hinnatav;
2. risk peab olema nõuetekohaselt tagatud;
3. tagatis peab olema nõuetekohaselt kindlustatud;
4. riskid peavad olema hajutatud erinevate majandusharude ja piirkondade vahel ning tähtsuste ja tagatiste abil;
5. tugeva järelevalvesüsteemiga peab olema tagatud võimalike probleemide avastamine võimalikult varases staadiumis.

Krediidiriski hindamine toimub nii enne laenu väljastamist kui ka hiljem kvartaalselt teostatava monitooringu alusel.

Krediidiriski mõõtmine hõlmab endas alljärgnevaid tegevusi:

- krediidiklientide senise tegevuse hindamine;
- juhtkonna ja omanike riskitaseme hindamine;
- tagatiste hindamine;
- tagatiste kindlustatus;
- äriplaani ning esitatud rahavoogude prognooside analüüs ja hindamine;
- potentsiaalse kliendi usaldusväärsus ja tuntus;
- positiivne krediidiajalugu;
- laenutaotleja riigiriski hindamine, milleks kasutatakse Baseli II komitee metoodikat.

Välja antud ja välja antavad laenud kaetakse täielikult Grupi omavahendite ja kaasatud vahendite poolt (sh. sihtotstarbelised laenud ja nõudmiseni hoiused). Pank järgib riskikontsentratsiooni regulatiivseid norme, mille kohaselt ei tohi ühele laenusajaile või seotud isikute grupele väljastatud laenude ja muude laenuõuete summa ületada 25% omavahenditest ja Grupiga seotud isikutele – 5%.

Pangasisese regulatsiooni järgi ühele majandusharule või tööstusharule väljaantud laenude maht (väljaarvatud tüürettevõtte investeeringud) ei saa ületada 25% laenuportfelli. Kinnisvaraalaenude suhtes on kehtestatud kontentratsiooni pangasisene normatiiv mitte rohkem kui 35%.

Kvartaalselt teostatakse laenuportfelli monitooringut, mille käigus vaadeldakse iga üksikut laenu ja klienti eraldi. Hindamisel pöörab Grupp tähelepanu laenulepingu tingimuste täitmisele, sh. lepingujärgsete maksete õigeaegsusele, kliendi finantsseisundile, tagatise seisundile ning Grupile vajaliku informatsiooni ja dokumentatsiooni esitamisele.

Kriteerium 1: maksedistsipliin

1. intressid ja põhiosa makstud graafiku järgi, kõrvalekalded graafikust maksimaalselt 7 päeva (kuni 3 korda aastas), või üks viivitus aastas 7 kuni 15 päeva.
2. viivitus intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu, kõrvalekalded graafikust 8 kuni 15 päeva (kuni 3 korda aastas) või 1 kord 15 kuni 30 päeva.
3. viivitused intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu, kõrvalekalded graafikust 30 kuni 60 päeva (kuni 2 korda aastas).
4. viivitused intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu, kõrvalekalded graafikust 60 kuni 90 päeva.
5. viivitused intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu, kõrvalekalded graafikust üle 90 päeva.

Kriteerium 2: finantsolukord

1. hea finantsseis, võime maksta laenu põhisummat ja intresse on hea ning tõenäoline, et see olukord säilib tulevikus.
2. stabiilne finantsseis, kuid konkreetsed finantsnäitajad viitavad tähelepanu pööramise vajadusele.
3. on olemas finantsnäitajad, mille tõttu tekib kahtlus laenusaaaja võime osas korrektselt laenu tagasi maksta.
4. on olemas finantsnäitajad, mis viitavad laenusaaaja võimetusele korrektselt laenu tagasi maksta.
5. laenusaaaja finantsseis näitab laenusaaaja võimetust laenu tagasi maksta.

Laenusaaaja finantsolukorra reitingu aluseks on: likviidsus (kiire), müügi rentaablus, omakapitali osakaal bilansist, intresside kattuvuse koefitsient, üldise finantsseisundi hindamine.

Kriteerium 3: tagatis

1. esimese järjekoha hüpoteek likviidsele tagatisele, käsipant, transpordivahendipant.
2. A reitingu tagatis hindamismaksumusega vähemalt 125% laenusummalt, 2 järjekoha hüpoteek likviidsele varale, väärtpaberite pant, firma käendus, mille omakapital on 3 korda suurem laenu summast, eraisikute käendus summas alla 32 tuhat eurot.
3. kommertsipant, ebalikviidne kinnisvara, firma käendus, mille omakapital on 2 korda suurem laenu summast.
4. laen kaetud erinevate tagatistega maksumusega 100% kuni 125% laenusummast.
5. laen kaetud erinevate tagatistega maksumusega alla 100% laenusummast.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials KP
Kuupäev/date 21.03.14
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Laenu hindamise valem: Laenu reiting = (maksedistsipliini reiting, laenusaaaja finantsseisundi reiting, tagatise reiting) / 3.

Kriteerium 4: Laenu põhiosa asukoht laenu tagasimaksmisel

Kui toimub reitingu alandamine vähemalt kahe kriteeriumi alusel (I kuni III), siis neljanda kriteeriumi mõjul koondreitingut võib alandada veel 1 punkti võrra kliendihalduri ettepanekul. See teostatakse krediidiosakonna juhtkonna nõusolekul.

Kliendi lepingujärgsete maksete õigeaegsuse ja tema finantsseisundi hindamisel lähtutakse 5-punkti süsteemist, A kuni E, kus A kirjeldab kõige tugevamat ja E kõige nõrgemat klienti (vt. lisa 7). Eraldi hinnatakse kliendi tagatise lähtudes vormistatud tagatise liigist, tema väärtusest, väärtuse muutusest, tagatise likviidsusest ja tema kindlustamisest.

Laenureitingu ja krediidiklassi seotus:

- 1= klass A
- 2= klass B
- 3= klass C
- 4= klass D
- 5= klass E

Vaatamata kliendi laenukoormuse suurusele pööratakse tähelepanu laenusumma tagastamisele kas ühe summana lepingu lõpus (nn. bullet-laen) või proportsionaalsete osadena. Bullet-laenud on võetud eritähedlikumalt alla.

Tagatise väärtuse arvestamisel võetakse arvesse selle turuhinda. Probleemsete laenude puhul teostab Grupp tagatise väärtuse ümberhindamist selle maksumuse kindlakstegemiseks kinnisvaraturul hindade langemise tingimustes. Tagatiste väärtust enne ja peale ümberhindamist arvestatakse probleemsete nõuete hindamisel ja omakapitali piisavuse sisemiste nõuete arvutamisel (ICAAP, PillarII).

Samuti jälgitakse tähelepanelikumalt kliente, kelle kohustused Grupi ees ületavad 10% Grupi omavahenditest.

Ülalnimetatud algandmete alusel toimub monitooringu käigus Grupi laenuportfelli hindamine. Krediidikomitee hindab ebatõenäoliste laenude ulatust ja nõuete laekumise tõenäosust kvartaalselt. Iga kahjutunnusega laenukoormuse jaoks, mille puhul on tuvastatud nõude väärtuse langus, moodustatakse eraldi laenu allahindlus, millest moodustub kokku panga laenuportfelli allahindlus.

Esmaselt hindavad laenuportfelli laenuosakonna töötajad, kelle poolt koostatud allahindluste ülevaate ja ettepanekute alusel otsustab Krediidikomitee laenude allahindluse vajaduse ja ulatuse. Laenude jälgimist ning allahindamist kontrollitakse Panga sisekontrolli, finantsinspeksiooni.

Analüüs „Grupi nõuded klientidele“ on toodud järgmiste klasside ja alaklasside lõikes (vt. lisa 7):

1. laenud juriidilistele isikutele:
 - investeeringulaenud
 - arvelduslaenud
 - muud laenud

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialled for the purpose of identification only	
Initsiaalid/initials	<u>RP</u>
Kuupäev/date	<u>28.03.14</u>
PricewaterhouseCoopers, Tallinn	

2. laenud eraisikule:
 - eluasemelaenu
 - muud laenu.

Tähtajaks tasumata, allahinnatud nõuded klientidele ja nõuete tagatised on esitatud lisas 7.

Riskide kontsentreerumine

(tuhandetes eurodes)				
	31.12.2013		31.12.2012	
	%		%	
	arv/summa	omavahenditest	arv/summa	omavahenditest
1. Suure riskikontsentratsiooniga klientide arv	5	-	2	-
2. Suure riskikontsentratsiooniga klientide võlakohustused	33 991	152,8%	16 555	75,8%
3. Grupiga seotud isikute võlakohustused	909	4,1%	1 190	5,4%

Krediidiasutuse seaduse järgi loetakse suure riskikontsentratsiooniga laenuks ühele isikule või seotud isikute gruppidele antud laenu, mis ületab 10% krediidiasutuse omavahenditest.

Järgnevalt on seisuga 31. detsember 2013 ja 2012 esitatud Grupi nõuete jaotus majandussektorite lõikes. Nõuete all on kajastatud nõuded Eesti Pangale, klientidele (sh. liisingnõuded) ja krediidi-asutustele.

Nõuete jaotus majandussektorite lõikes

31.12.2013

(tuhandetes eurodes)

Tegevusharu	Bilansilised nõuded			s.h. tähtajaks tasumata	Nõuete allahindlus	Bilansivälised tehingud	Tegevusharu osakaal
	nõuded	väärt-paberid	intressi nõuded				
Põllumajandus, jahindus ja metsandus	3 708	-	5	91	-	26	2,3%
Töötlev tööstus	1 060	-	-	-	-	66	0,7%
Ehitus	1 641	-	1	378	328	900	1,5%
Hulgi- ja jaekaubandus, mootorsõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	1 048	-	-	-	-	844	1,1%
Finantsvahendus	133 508	-	149	-	-	302	81,2%
Keskpank	6 088	-	-	-	-	-	3,7%
Kinnisvaraala tegevus	1 064	-	2	110	-	105	0,7%
Haldus- ja abitegevused	7 159	-	2	-	-	10	4,3%
Muud tegevusharud	3 375	13	3	408	19	304	2,2%
Eraisikud	3 344	-	18	825	20	434	2,3%
Kokku	161 995	13	180	1 812	367	2 991	100,0%

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 initialised for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP

Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

31.12.2012

(tuhandetes eurodes)

	Bilansilised nõuded		s.h.			Bilansivä- lised	Tegevus- haru
Tegevusharu	nõuded	väärt- paberid	intressi nõuded	tähtajaks tasumata	Nõuete allahindlus	tehingud	osakaal
Põllumajandus, jahindus ja metsandus	3 920	-	5	75	7	68	3,1%
Töötlev tööstus	1 641	-	3	-	-	74	1,3%
Ehitus	2 001	-	1	723	562	911	2,2%
Hulgi- ja jaekaubandus, mootorsõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	867	-		5	282	137	0,7%
Finantsvahendus	105 257	-	246	-	-	73	80,7%
Keskpank	4 046	-	-	-	-	-	3,1%
Kinnisvaraala tegevus	2 988	-	5	99	-	2	2,3%
Haldus- ja abitegevused	2 162	-	-	-	-	13	1,7%
Muud tegevusharud	1 883	13	21	1 242	19	542	1,9%
Eraisikud	3 409	-	20	1 711	37	500	3,0%
Kokku	128 174	13	301	3 855	907	2 320	100,0%

Vaata ka lisa 7.

Riigirisk

Rahvusvahelistes mastaapides tegutsevate krediitiasutuste, sh. Tallinna Äripanga Grupi jaoks on oluline hinnata adekvaatselt riigiriski. Riigirisk koosneb kahest komponendist: majanduslikust ja poliitilisest riskist.

Majanduslik risk hõlmab üldist majandus- ja finantsjuhtimise taset riigis (nii makromajanduses kui ettevõtetes), riigi konkurentsivõimet maailmaturul, maksebilansi olukorda, rahvusvaluuta stabiilsust jms.

Poliitilise riski suuruse määrab poliitilise süsteemi stabiilsus, suhted naaberriikidega ja julgeolekugarantiid. Poliitilise riski hindamisel on mõeldud sellele, kuidas nimetatud tegurid võivad mõjutada omandiõigust.

Reaalsed majanduslikud ja poliitilised riskid on omavahel läbipõimunud ja neid tuleb hinnata ühtse tervikuna.

Riigiriski võib defineerida järgmisel viisil:

- konverteerimise risk (rahvusvaluuta devalveerimine);
- rahaliste vahendite ülekande riskid;
- riigi maksevõimetuse risk (default).

Riigiriski maandamiseks kasutab Grupp järgmisi meetmeid:

- *Konverteerimise risk*
 - Grupp ei teosta operatsioone nende riikide valuutadega, mille konverteerimine on piiratud;
 - Grupp ei teosta operatsioone nende riikidega, mille rahvusvaheline maine on ebaselge või ebastabiilne.

- *Rahaliste vahendite ülekande riskid*
 - Kõik valuuta ostu-müügi operatsioonid teostatakse läbi diilingüsteemi Bloomberg;
 - Pank ei ava korrespondentkontosid riikides, kus poliitilised ja/või majanduslikud riskid on kõrged.
- *Riigi maksevõimetuse risk*
 - Vastavat riski reguleeritakse läbi range korrespondentpankade valiku.

Kõiki ülalnimetatud riske analüüsib, haldab ja kontrollib APJK ja Panga juhatus. Vajadusel kaasatakse ka vastavaid kogemusi omavaid Panga nõukogu liikmeid.

Järgnevalt on seisuga 31. detsember 2013 ja 2012 esitatud eraldi Grupi nõuete kontsentreerumine geograafiliste piirkondade lõikes. Nõude all on kajastatud nõuded Eesti Pangale, klientidele ja krediitdiasutustele.

Nõuete jaotus geograafiliste piirkondade lõikes

31.12.2013

(tuhandetes eurodes)

Piirkond	Bilansilised nõuded			sh. tähtajaks tasumata	Nõuete allahindlus	Bilansi-välised tehingud	Piirkonna osakaal (%)
	nõuded	väärt-paberid	intressi nõuded				
Eesti	32 722	-	23	1812	367	2 377	21,3%
USA	27 079	-	2	-	-	-	16,4%
Austria	14 586	-	-	-	-	-	8,8%
Saksamaa	51 445	-	1	-	-	-	31,2%
Venemaa	34 416	-	154	-	-	188	21,0%
Muud riigid	1 747	13	-	-	-	426	1,3%
Kokku	161 995	13	180	1812	367	2991	100,0%

31.12.2012

(tuhandetes eurodes)

Piirkond	Bilansilised nõuded			sh. tähtajaks tasumata	Nõuete allahindlus	Bilansi-välised tehingud	Piirkonna osakaal (%)
	nõuded	väärt-paberid	intressi nõuded				
Eesti	25 155	-	43	2 275	907	1 922	20,7%
USA	3 401	-	-	-	-	-	2,6%
Austria	4 774	-	-	-	-	-	3,7%
Šveits	9 631	-	73	-	-	-	7,4%
Saksamaa	33 382	-	-	-	-	-	25,5%
Venemaa	49 918	-	185	1 575	-	152	38,4%
Muud riigid	1 913	13	-	5	-	246	1,7%
Kokku	128 174	13	301	3 855	907	2 320	100,0%

Tururisk

Tururisk kujutab endast kahjumi võimalust, mis on põhjustatud ebasoodsatest finantsturgude liikumistest – valuutakursside, intressimäärade, väärt-paberite ja väärismetallide väärtuse muutustest. Tururisk omab makroökonomilist iseloomu. Tururiskist on mõjutatavad enamuse pangateenustest, sh. laenud, hoiused ja tuletisinstrumendid.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Grupi jaoks eksisteerib 2 peamist tururiski:

- 1) valuutarisk;
- 2) intressimäära risk;

Tururiski juhtimisel juhindub Grupp järgmistest reeglitest:

- olemasolevate valuutaressursside katteks olevate aktive samas valuutas nomineerimine;
- avatud netovaluutapositsioon ei ole üle 20% omakapitali summast;
- siseste normatiivide pidev jälgimine "Riskide juhtimise metoodika" alusel;
- tagatiste turuhinna muutuste risk on maandatud selle kaudu, et Grupp laenab raha summas kuni 70% laenutagatise hindamisväärtusest väljaandmise hetkel hinnatuna;
- valuutariskide maandamiseks kasutatakse tuletisinstrumente (forward- ja swaptehinguid);
- erinevate riskide hindamise tulemuste omavaheline seostamine.

Tururiskide juhtimisega tegelevad APJK, samuti laenuosakonna ja välisarvelduste osakonna töötajad. Intressi- ja ajaliste mittevastavuste juhtimist intressitootvate aktive ja intressikandvate passivate vahel teostab APJK koos Riskijuhtimise grupiga ja laenuosakonnaga spetsialistiga. Investeeringisportfelli väärtuse muutmise riski hinnatakse eraldi kapitali piisavuse (ICAAP) sisehindamise stress-analüüsi raames. Riski katmise arvutamiseks kasutatakse valemit, millesse on pandud kinnisvara hindade 30%-line languse stsenaarium investeeringute bilansilisest väärtusest. Alates 2012. aastast viiakse regulaarselt läbi tururiski stressitestid erinevate kriisistsenaariumite põhjal.

Tabelites on toodud välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja kohustused euro ekvivalendis tuhandetes eurodes.

Finantsvarade ja kohustuste jaotus valuutade lõikes (tuhandetes eurodes)

31.12.2013

	EUR	USD	GBP	RUB	SEK	MUU	Kokku
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	7 414	113	3	9	1	4	7 544
Nõuded krediitiasutustele	67 344	57 328	778	2 308	247	239	128 244
Nõuded klientidele-neto ja muud nõuded	26 495	798	-	-	-	3	27 296
Väärtpaberid	13	-	-	-	-	-	13
Muu vara (lisa 9)	367	142	-	-	-	-	509
Varad kokku	101 633	58 381	781	2 317	248	246	163 606
Passiva							
Võlgnevused krediitiasutustele	3	1	-	-	-	-	4
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	96 142	49 156	777	2 287	153	279	148 794
Allutatud laen	-	5 801	-	-	-	-	5 801
Muud kohustused (lisa 15)	350	2 880	5	-	-	-	3 235
Kohustused kokku	96 495	57 838	782	2 287	153	279	157 834
Bilansiline netopositsioon	5 138	543	-1	30	95	-33	5 772

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

31.12.2012

	EUR	USD	GBP	RUB	SEK	MUU	Kokku
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	5 798	264	8	17	-	4	6 091
Nõuded krediitiasutustele	29 731	69 303	332	991	374	273	101 004
Nõuded klientidele-neto ja muud nõuded	21 044	1 170	-	-	-	3	22 217
Väärtpaberid	13	-	-	-	-	-	13
Muu vara (lisa 9)	400	240	-	-	-	-	640
Varad kokku	56 986	70 977	340	1 008	374	280	129 965
Passiva							
Võlgnevused krediitiasutustele	3	1	-	-	-	-	4
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	52 791	56 627	419	873	213	312	111 235
Allutatud laen	-	6 063	-	-	-	-	6 063
Muud kohustused (lisa 15)	293	8 133	2	-	-	9	8 437
Kohustused kokku	53 087	70 824	421	873	213	321	125 739
Bilansiline netopositsioon	3 899	153	-81	135	161	-41	4 226

Seisuga 31.12.2013 oli ainult USA dollarites fikseeritud netopositsioon üle 1% omavahendite tasemest ja moodustas 2,4% omavahenditest. Iga valuuta netopositsioon seisuga 31.12.2012 oli alla 1% neto omavahendite taseme. Grupi valuutade netopositsioonide taset bilansikuupäeva seisuga kajastab aasta jooksul tekkivat iseloomulikku valuutapositsioonide taset. Netopositsioonide arvutamisel ei võeta arvesse eurot.

Alljärgnevas tabelis on toodud tundlikkuse analüüs bilansipäeva seisuga võimalike mõistlike valuutakursside muutuste suhtes.

	31.12.2013	31.12.2012
tuhandetes eurodes		
Valuutade tugevnemine 5% (2012: 5%)		
USD tugevnemine 5% (2012: 5%)	27	8
CHF tugevnemine 5% (2012: 5%)	-5	-3
GBP tugevnemine 5% (2012: 5%)	-	-4
SEK tugevnemine 5% (2012: 5%)	5	8
RUB tugevnemine 5% (2012: 5%)	2	7
LVL tugevnemine 5% (2012: 5%)	3	1
Kokku	32	17
Valuutade nõrgenemine 5% (2012: 5%)		
USD nõrgenemine 5% (2012: 5%)	-27	-8
CHF nõrgenemine 5% (2012: 5%)	5	3
GBP nõrgenemine 5% (2012: 5%)	-	4
SEK nõrgenemine 5% (2012: 5%)	-5	-8
RUB nõrgenemine 5% (2012: 5%)	-2	-7
LVL nõrgenemine 5% (2012: 5%)	-3	-1
Kokku	-32	-17

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KD
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Rahavooline intressirisk on finantsinstrumendi tulevaste rahavoogude kõikumise risk turuintressimäärade muutustest tingituna. Neto intressitulu on mõjutatud välistest teguritest nagu muutused Euribori määras, intressikõvera muutused ja konkurentsiskurve. Grupp mõõdab neto intressitulu riski kui võimalikku muutust tuludes.

Intressiriskide mõjule hinnangu andmiseks krediiciasutuse tegevuse tulemustele tehakse stress-teste. Aruandeperioodil tehti 2 stressitesti erinevate intressimäärade muutmise stsenaariumide järgi ajaliste perioodide lõikes. Intressiriski stresstestimist teostavad Riskijuhtimise grupi liikmed.

Stsenaariumi järgse testimise läbiviimisel kasutatakse eeldust intressimäärade muutmise kohta näiteks 150 baaspunkti võrra. Intressiriski analüüsimisel kasutatakse GAP analüüsi ehk Grupis kasutatavate finantsinstrumentide pikkade ja lühikeste positsioonide vahede analüüsi meetodit ajaintervallide lõikes 1 kuu kuni perioodini üle 5 aasta. Intressiriski analüüs teostati aasta tulemustel saadud absoluutse GAP suuruse suhtes. Intressimäära suurendamisel aruandeaasta jooksul 150 baaspunkti võrra, vähendab neto intressitulu aastaga arvestuslikult 54,0 tuhande euro võrra, intressimäära alandamisel suureneb see näitaja arvestuslikult 54,0 tuhande euro võrra. Krediiciasutus võtab endale intressiriski lähtudes intressitootvatest aktivest ja intressikandvatest passivatest ja nende vahel oleva vahe suurusest. Intressiriski suurusele piirangute seadmine on panga Aktivate-Passivate Komiteesse kuuluva likviidsuse juhtimise grupi jooksvaks ülesandeks.

Alljärgnevas tabelis on toodud Grupi intressiriski analüüs. Grupi finantsvarad ja kohustused on toodud bilansilises maksumuses, klassifitseeritud lepingulise intressi fikseerimise või tähtaja järgi, sõltuvalt, milline toimub varem.

Intressikandvad varad ja kohustused intressi fikseerimise perioodi järgi

31.12.2013

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Aktiva							
Nõuded keskpangale	6 088	-	-	-	-	-	6 088
Nõuded krediiciasutustele	99 773	-	7 889	20 582	-	-	128 244
Nõuded klientidele, bruto	800	13 823	5 414	322	1 856	1 988	24 203
Väärtpaberid	-	-	-	-	-	13	13
Aktiva kokku	106 661	13 823	13 303	20 904	1 856	2 001	158 548
Passiva							
Võlgnevused krediiciasutustele	4	-	-	-	-	-	4
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	114 891	9 511	17 570	4 055	457	2 310	148 794
Allutatud kohustused	-	-	-	-	5 801	-	5 801
Passiva kokku	114 895	9 511	17 570	4 055	6 258	2 310	154 599
Kokku vahe intressi fikseerimise perioodide järgi	-8 234	4 312	-4 267	16 849	-4 402	-309	3 949

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

31.12.2012

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Aktiva							
Nõuded keskpangale	4 046	-	-	-	-	-	4 046
Nõuded krediidasutustele	46 829	46 454	7 721	-	-	-	101 004
Nõuded klientidele, bruto	1 174	9 504	4 254	342	2 296	1 372	18 942
Väärtpaberid	-	-	-	-	-	13	13
Aktiva kokku	52 049	55 958	11 975	342	2 296	1 385	124 005
Passiva							
Võlgnevused krediidasutustele	4	-	-	-	-	-	4
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	76 913	8 608	16 917	6 769	350	1 678	111 235
Allutatud kohustused	-	-	-	-	6 063	-	6 063
Passiva kokku	76 917	8 608	16 917	6 769	6 413	1 678	117 302
Kokku vahe intressi fikseerimise perioodide järgi	-24 868	47 350	-4 942	-6 427	-4 117	-293	6 703

Seisuga 31.12.2013 ja 31.12.2012 ning vastavate perioodide jooksul ei olnud grupil õiglases väärtuses kajastatud finantsvarasid ega –kohustusi, seega ei ole grupp avatud õiglase väärtuse intressimäärariskile.

Likviidsusrisk

Likviidsus iseloomustab Grupi võimet täita endale võetud kohustusi igal konkreetset ajahetkel, samuti Grupi võimet teatud perioodi jooksul muuta ebasoodsat likviidsuse taset või vähemalt olemasoleva taseme konstantsena hoidmist aktiva ja passiva struktuuri muutmise ja lisavõõrkapitali kaasamise abil ning finantspüsivuse suurendamist tulude kasvu näol.

Likviidsusrisk tuleneb varade ja kohustuste tähtaegade erinevusest, varade poolel asuvate vahendite realiseerimise kiirusest kohustuste katmiseks, üldisest varade struktuurist ja kohustuste intressitundlikkusest.

Likviidsusrisiki juhtimisel juhindub Grupp järgmistest reeglitest:

- Likviidsuse strateegia;
- Finantsinspeksiooni soovituslik juhend: „Nõuded likviidsusrisiki juhtimisele“;
- Grupi likviidsusrisiki reguleerimise aluseks on Eesti Panga kohustusliku reservi nõue;
- Eesti Panga poolt kehtestatud “Krediidasutuse usaldatavusnormatiivid” järgimine;
- koefitsientide ja limiitide jälgimine (nii Eesti Panga poolt kehtestatud kui ka Grupi siseseid) – aluseks on “Riskide juhtimise metoodika” ja “Likviidsuse juhtimise metoodika”;
- Stresstestide tulemuste analüüs;
- Panga kassa limiidi täitmine;
- hoiuste ja laenude mahtude prognoosimine, laenude tagasimakse graafikute koostamine;
- avatud valuutaposisiooni tasakaalustamine;
- Grupi ressursibaasi stabiilsus tagatakse konkurentsivõimeliste intressimäärade pakkumistega tähtajalistele deposiitidele;
- tähtajaliste deposiitide lõpetamise tingimused (30-päevaline etteteatamine);
- erinevate riskide hindamise tulemuste omavaheline seostamine.

- uute pangasiseste normatiivide rakendamine likviidsusrisi üle järelevalve teostamiseks ja monitoorimiseks.

Likviidsuse strateegia sisaldab:

- otsuste vastuvõtmise süsteemi;
- finantseerimise ja operatsioonide likviidsuse hoidmise lähenemisi;
- likviidsusrisi suuruse normatiive;
- likviidsuse planeerimise protseduure sündmuste arengu erinevate stsenaariumide korral.

Likviidsusriskide juhtimisega tegeleb APJK. APJK koos riskijuhtimise grupiga teostab aktive monitooringut, kontrolli ja ümberpaigutamist, eesmärgiga saavutada võimalikult optimaalset bilansi struktuuri vastuvõetava likviidsuse tasandi säilitamisel, samas sellist likviidsusreservi säilitamist, et tagada mitteplaaniiliste tekkivate finantsvajaduste rahuldamine (tulustate investeerimis- ja laenuhingute tagamine, ettenägematute ja hooajaliste laenuõudluse kõikumiste kompenseerimine ning ootamatute depoiitide kõrvaldamise täiendus).

Likviidsusriskide juhtimise strateegilisi küsimusi arutab APJK regulaarselt mitte vähem kui üks kord kuus.

Likviidsuse juhtimise ja sellest tuleneva riski igapäevase haldamisega tegeleb töörühm, kuhu kuuluvad APJK liikmed ning raamatupidamise ja aruandluse ja arengu, analüüsi ja valuutahingute osakondade töötajad.

Töörühm kontrollib Grupi likviidsustaset pidevalt (igapäevaselt) ning kord nädalas esitab Panga juhatusele oma tegevuse aruande. Vastavalt Likviidsusstrateegia sätetele edastab töörühm regulaarselt juhatuse liikmetele likviidsuse raporti, mis sisaldab igakuiselt arvutatavat likviidsuse koefitsienti.

Likviidsusrisk (järelejäänud tähtaegade järgi)

31.12.2013

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Finantskohustused							
Võlgnevused krediitiasutustele	4	-	-	-	-	-	4
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	114 884	9 746	18 230	4 553	973	1 154	149 540
Allutatud kohustused	-	35	78	105	6 001		6 219
Muud kohustused*	3 071	-	-	-	-	-	3 071
Garantiid ja laenuodega seotud bilansi- välised kohustused**	-	282	1 353	1 218	80	58	2 991
Kokku finantskohustused	117 959	10 063	19 661	5 876	7 054	1 212	161 825
Kokku finantsvarad	108 117	11 105	26 020	699	4 603	12 553	163 097
Järelejäänud tähtaegade erinevus	-9 842	1 042	6 359	-5 177	-2 451	11 341	1 272

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials RP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

31.12.2012

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Finantskohustused							
Võlgnevused krediitiasutustele	4	-	-	-	-	-	4
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	76 913	8 704	17 572	7 341	797	833	112 160
Allutatud kohustused	-	35	82	109	6 390	-	6 616
Muud kohustused*	8 241	-	-	-	-	-	8 241
Garantiid ja laenudega seotud bilansi- välised kohustused**	-	357	561	687	645	70	2 320
Kokku finantskohustused	85 158	9 096	18 215	8 137	7 832	903	129 341
Kokku finantsvarad	54 093	50 459	11 698	409	3 189	9 477	129 325
Järelejäänud tähtaegade erinevus	-31 065	41 363	-6 517	-7 728	-4 643	8 574	-16

* muud kohustused sisaldavad maksed teel, lõpetamata väärismetallidega seotud tehingud, ja muud võlad (vt lisa 15).

** laenudega seotud bilansivälised kohustused on bilansikuupäeva seisuga kasutamata laenulimiidid (vt lisa 18).

Ülaltoodud tabelist on toodud finantskohustuste eeldatavad diskonteerimata rahavood ja varade bilansilised väärtused. Kohustuste täitmiseks on Grupil olemas järgmised varad: raha, kontojääk keskpangas, hoiused teistes pankades ning laenu ja nõuded klientidele. Tabelites on toodud välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused euro ekvivalendis.

Aruande perioodil säilitas Grupp likviidsuse taseme, mis on piisav klientide ja järelevalveorganite kõigi nõuete täimiseks. Kõigepealt puudutab see kiir-, jooksva ning pikaajalise likviidsuse sisenormatiive. Nende seisundite võrdlev analüüs 2012-2013 aastatel on ära toodud allpool olevas tabelis.

Likviidsuse näitajad	2013	2012	Kehtiv normatiiv
Hot money kate	1,51	1,58	0,85 – 1,0
Arvestuslik likviidsus	1,12	1,15	1,0
LCR	496%	552%	100% ¹
NSFR	504%	490%	100% ¹

¹ Jõustuvad Baseli Pangajärelevalve Komitee likviidsusriski hindamise nõuete rakendamisega (Basel III).

„Hot money“ kate = kõrglikviidsed aktivad (varad) / „hot money“ summa suhe, kus:

- kõrglikviidsed aktivad: sularaha + nõuded keskpangale + nõuded krediitiasutustele;
- „Hot money“ = (võlgnevus keskpangale + võlgnevused valitsusele, krediidi – ja finantseerimisasutustele, riigi- ja kohaliku omavalitsuse äriühingutele - pikaajalised sihtlaenu ja hoiused) + 0,75 x (nõudmiseni hoiused muudelt äriühingutelt, mittetulundusühingutelt ja eraisikutelt) + 0,2 x (tähtajalised hoiused muudelt äriühingutelt, mittetulundusühingutelt ja eraisikutelt).

Alates 2012. aastast koostöös Finantsinspektsiooniga teostatakse likviidsuskattekindaja määra (LCR) ja stabiilse rahastamise kattekindaja määra (NSFR) monitooringut Basel III standardide järgi.

Likviidsuskattekindaja (LCR) normatiivi kehtestamise eesmärk on hinnata panga likviidsust stressiolukorras lähema 30 päeva jooksul. Likviidsuskattekindaja arvutatakse likviidsuste varade ja lähema 30 päeva eeldatava raha netoväljamineku (väljaminek miinus sissetulek) suhtena, kusjuures raha netoväljamineku arvutamisel ei tohi sissetulekuid arvesse võtta rohkem kui 75% ulatuses raha väljaminekust.

Initialiseeritud ainult identitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials
Kuupäev/date 31.03.14
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Stabiilse rahastamise kattekordaja (NSFR) normatiivi kehtestamise eesmärk on hinnata, kas pangal on vähemlikviidsete varade (pikaajaliste nõuete ja muude varade) katteks piisavalt pikaajalisi finantseerimisallikaid. Stabiilse rahastamise kattekordaja arvutatakse pikaajaliste finantseerimisallikate ja vähemlikviidsete varade suhtena.

Operatsioonorisk

Operatsioonorisk tähendab riski, mis grupisiseste või -väliste tegurite mõjul võib negatiivselt mõjutada Grupi tegevust ning viia kahjumi tekkimiseni. Operatsioonorisk koosneb alljärgnevast:

- infotehnoloogiline risk;
- protseduuririsk;
- personalirisk;
- juriidiline risk;
- välised riskid.

Operatsioonoriski maandamiseks on Tallinna Äripanga Grupis tehingute administreerimiseks loodud kontrollsüsteem, mis tagab teostatud tehingutele mitmekordse järelevalve. Vastavuses “Operatsioonoriskide juhtimise poliitikaga” toimub Grupis igakuiselt operatsioonoriski monitooring, mis näeb ette 2 500 eurot ületavate operatsioonoriski kahjujuhtumite ja intsidentide kontrollimist. Aruandeperioodil olid kindlaks määratud ka operatsioonoriskide intsidentide registreerimise ajalised kriteeriumid. Kriteeriumite määrasid alandati pangasiseste operatsioonoriskide monitoorimiseks.

Monitooringu tulemuste alusel arvutatakse välja operatsioonoriski näitaja (OR), mis näitab kaalutud keskmist IT riskide, protseduuri- ja personali-, juriidiliste- ja välisriskide osas. Operatsioonoriski näitaja edastatakse Panga sisekontrollile ja APJK-le informeerimiseks ja kontrollimiseks. Igaaastase juhatuse liikmete ja Grupi juhtivate töötajate anketeerimise käigus koostatakse riskide kaart, mis kujutab endast riskijuhtumite mudelit (skooringu mudel). Riskide kaart annab võimaluse tuua välja suurema riski võimalusega tsoonid, samuti määrata erinevate riskide kaalu koefitsiente, mida kasutatakse OR juures ja ICAAP-I arvestuseks. Operatsioonoriski aruanded esitatakse kvartaalselt juhatusele ja Finantsinspeksioonile.

Minimaliseerimaks *infotehnoloogilise riski* faktoreid on loodud sisemine infokaitsesüsteem ja protseduuri- ja juriidilised riskid, mis piiravad mittesanktsioneeritud juurdepääsu pangasisesele põhiinformatsioonile.

Võimaliku *protseduuririski* maandamiseks kasutab Grupp protseduuri- ja juriidilisi riskid, mis peavad tagama teenuste igakülgse kaetuse lepingute, kontrolltoimingute ja tõese raamatupidamisliku kajastamisega. Iga toiminguga ja toote kohta koostatakse pangas protseduuri- ja juriidilise riskide kaart. Uute toodete/ teenuste rakendamisel tehakse ekspertiisi operatsioonoriski lubatavuse taseme osas.

Nimetatud süsteemi toimimist ning efektiivsust kontrollivad Panga siseauditi osakond ning jurist, kes viivad protseduuri- ja juriidilistest kinnipidamise tagamiseks regulaarselt läbi kontrollimisi sõlmitud või sõlmimisel olevatele lepingutele ning teevad analüüsi võimalike riskide väljaselgitamiseks.

Personaliriski reguleeritakse töötajate valiku ning paigutusprintsipi abil. Kaadri valiku printsiibi on eelnevalt hinnata töötaja professionaalset sobivust, kvalifikatsiooni ning lojaalsust.

Töötajatele on kehtestatud pädevuse piirid, millede ületamisel ning Grupile sellega kahju tekitamisel kannab töötaja isiklikku varalist vastutust tekitatud kahju ulatuses.

Juriidiline risk. Grupp kasutab tehingute teostamisel standardseid lepinguid. Kõik lepingute tingimused kooskõlastatakse Grupi juristiga ja vajaduse korral tellitakse juriidiline ekspertiis. Märkimisväärsed osa nõuetetagamisega seotud lepingutest kontrollitakse notaribüroodes.

Välised riskid. Grupi ruumidesse ja kommunikatsiooni süsteemidesse sissemurdmise välised riskid on kindlustatud IT kaitse süsteemiga, turvalisuse tagamise sisereeglitega, videosalvestussüsteemi tehniliste vahenditega. Süsteemide välised riskid fikseeritakse ja hoitakse arhiivis. Füüsilise turvalisuse tagamine ja kriminaalsete riskide kontroll kuulub Panga haldusdivisjoni tegevuse valdkonda.

Kõiki operatsiooniriske kontrollivad ja haldavad operatsiooniriski juhtimise töögrupp, siseauditi osakond.

Grupp on otsustanud operatsiooniriskide kapitalinõude arvutamisel rakendada Basel II kapitali adekvaatsuse reeglite alusel baasmeetodit. Baasmeetodi puhul on operatsiooniriski kapitalinõue 15% krediitdiasutuse põhitegevuse puhastulust. Antud valik on tehtud tulenevalt pangaoperatsioonide iseloomust ja Panga väiksusest.

Finantsvarade ja kohustuste õiglane väärtus

Tallinna Äripanga juhatus on hinnanud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade ja kohustuste õiglast väärtust. Õiglase väärtuse tuvastamiseks diskonteeritakse tuleviku rahavood turuintressikõvera alusel.

Laenude puhul vaadeldakse igat klienti eraldi ning intressimäärad on erinevad tulenevalt kliendi riskitasemest, mistõttu nende laenude tuleviku rahavoogude diskonteerimiseks ei ole võimalik rakendada homogeenset ja sarnastel tehingutel põhinevat võrreldavat intressimäära. Kuna laenude väljastamisel pakub pank pigem kliendile veidi kõrgemat intressimäära, kui konkurendid, on juhatus hinnanud, et laenud on väljastatud turutingimustel ja nende õiglane väärtus ei ole madalam nende bilansilisest väärtusest seisuga 31.12.2013 ega 31.12.2012.

Muud nõuded, viitvõlad ja muud kohustused on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud ja kuuluvad tasumisele lühiajaliselt, mistõttu ei erine nende õiglane väärtus juhtkonna hinnangul oluliselt bilansilisest väärtusest. Need nõuded ja kohustused ei kanna intressi.

Fikseeritud intressimääradega klientide deposiidid on lühiajalised ning deposiitide hinnastamisel järgitakse turutingimusi. 2013. aastal ei ole turu intressikõver oluliselt muutunud, mistõttu tuleviku rahavoogude diskonteerimise tulemusena leitav deposiitide õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest.

Vt ka finantsvarade ja finantskohustuste tähtajalist struktuuri likviidsusriski juures käesolevas lisas.

Kapitali juhtimine

Grupp kasutab riskipõhist kapitali planeerimist, tagades et kõik riskid oleksid igal ajahetkel piisavalt kaetud omavahenditega. Grupp lähtub kapitali planeerimisel riskistrateegiast ja riskipoliitikast. Kapitalivajaduse planeerimine toimub regulatiivse kapitali adekvaatsuse arvutamise baasil, millele liidetakse juurde kapitalinõuded täiendavate riskide katteks. Selliste otsuste langetamise instrumendiks on kapitali piisavuse stress-testimine Pillar I ja Pillar II adekvaatsuse kriteeriumite alusel.

Kapitali planeerimisel ja äriplaani koostamisel kesk- ja lühiajaliseks perspektiivis arvestatakse selliseid näitajaid nagu kapitaliseerituse tase, minimaalne ja soovitud omakapitali määr, omakapitali kordaja (leverage), tähtajaliste hoiuste katmise tase kontserni omavahenditega, kõrglikviidsete aktive summa ning vastuvõetud riski ja likviidusestrateegiad.

Kapitalivajaduse leidmiseks prognoositakse bilansipositsioone, võttes aluseks võimalikke muutusi erinevate riskiga kaalutud varade ja omakapitalikirjete lõikes ning soovitud kapitalitasemete hoidmise. Lisaks leitakse mitteoodatavate kahjude katteks vajalik omakapitali puhver. Selle puhvri suhteline suurus moodustab vähemalt 2,0% kapitali adekvaatsuse arvutamisel kasutatavate omavahendite summast.

Krediidiasutusel peavad olema omavahendid summas vähemalt 5 miljoni eurot ja kogu normatiivkapitali suhe riskiga kaalutud varadesse peab olema vähemalt 10% või rohkem.

Omavahendite arvutamise põhimõtted

Omavahendid

Vastavalt Krediidiasutuste seadusele koosnevad krediidiasutuse või konsolideerimisgrupi omavahendid esimese, teise ja kolmanda taseme omavahenditest, millest on tehtud seaduses sätestatud mahaarvamised. Omavahendite koostisosad võetakse arvesse bilansilises väärtuses bilansi alusel.

Esimese taseme omavahendid on:

- 1) sissemakstud aktsiakapital;
- 2) seaduse ja põhikirja kohaselt kasumi arvel moodustatud kohustuslik reservkapital;
- 3) eelmiste aastate jaotamata auditeeritud kasum;

Konsolideeritud alusel lisatakse esimese taseme omavahenditele:

- 1) vähemususalus;
- 2) konsolideerimisel tekkinud realiseerimata valuutakursivahed;

Grupi esimese taseme omavahendite koosseisu kaasatud kasumist arvatakse maha kinnisvara-investeeringute kajastamisel tekkinud realiseerimata kasumid.

Aktsiakapitali ja reserve hulgas näidatud vaid reaalselt olemasolevad summad. Esimese taseme omavahendite koosseisu on sisse arvatud ainult see osa kasumist, millest on maha arvatud kõik võimalikud maksud ja dividendid. Grupp peab olema võimeline esimese taseme omavahendeid viivitamata ja piiranguteta kasutama kahjumite ja riskide katmiseks.

Teise taseme omavahendid on:

- 1) allutatud kohustused;
- 2) kinnisvarainvesteeringute realiseerimata kasumid.

Teise taseme omavahenditena võetud allutatud kohustused on rahalise sissemaksena antud täielikult üle Grupi käsutusse.

Vastavalt Krediidiasutuste seadusele võib allutatud kohustuse arvata krediidiasutuse teise taseme omavahendite koosseisu, kui see vastab järgmistele tingimustele:

- 1) krediidiasutus ei anna tagatist selle kohustuse täitmiseks;
- 2) kohustuse tagasimaksmise tähtaeg on vähemalt viis aastat või kohustuse tagasimaksmise nõudest tuleb ette teatada vähemalt viis aastat;

3) kohustus ei sisalda tingimust, mille kohaselt tekib krediidasutusel kohustus teatud asjaolude korral see ennetähtaegselt tagasi maksta, välja arvatud krediidasutuse lõpetamise korral. Kõik nimetatud tingimused Tallinna Äripanga poolt on täidetud.

Esimese taseme omavahenditest mahaarvatud kinnisvarainvesteeringute realiseerimata kasumi osast 45% on kaasatud teise taseme omavahenditesse.

Kolmanda taseme omavahendeid Tallinna Äripanga Grupp ei oma.

Mahaarvamised

Omavahenditest arvatakse maha olulised osalused teistes finantseerimisasutustes ning allutatud nõuded ja muud seaduse tähenduses teise taseme omavahendite koosseisu kuuluvad instrumendid, mis kuuluvad finantseerimisasutuste omavahendite koosseisu. Panga kapitali adekvaatsuse arvutamisel on omavahenditest maha arvatud AS TBB Liising osalused.

Mahaarvamiste summast arvatakse 50% maha esimese taseme omavahenditest ja 50% teise taseme omavahenditest pärast krediidasutuse seaduse sätestatud piirangute rakendamist.

Omavahendite piirangud

- 1) Teise taseme omavahendid ei tohi ületada esimese taseme omavahendeid.
 - 2) Teise taseme omavahendite koosseisu arvatud allutatud kohustuste summa ei tohi ületada 50% esimese taseme omavahenditest.
 - 3) Teise taseme omavahendid, mida kasutatakse pangaportfelli riskide katmiseks, ei tohi ületada samal otstarbel kasutatavaid esimese taseme omavahendeid.
 - 4) Teise taseme omavahendid ei tohi ületada krediidasutuse esimese taseme omavahendeid.
 - 5) Punktides 2–4 sätestatud piirmäärasid ületavaid teise taseme omavahendeid ei tohi arvata omavahendite koosseisu kapitali adekvaatsuse arvutamisel.
- Punktides 1–5 sätestatud piirmäärasid rakendatakse enne kirjeldatud mahaarvamiste tegemist. Punktides 1 ja 2 nimetatud piirmäärasid ületavaid teise taseme omavahendeid ei tohi arvestada omavahendite minimaalsuuruse, riskide kontsentreerumise piirmäärade ja investeerimispiirangute arvutamisel.

Tallinna Äripanga Grupp on vastavuses kõigi nimetatud piirangutega.

Omavahendite arvestus tuhandetes eurodes	31.12.2013	31.12.2012
1. Esimese taseme omavahendid		
1.1 Sissemakstud aktsiakapital	14 684	14 684
1.2 Kasumi arvel moodustatud reservid	683	640
1.3 Eelmiste perioodide jaotamata kasum	2 305	1 396
1.4 Kinnisvarainvesteeringute eelmiste perioodide realiseerimata kasum	-3 893	-3 426
1.5 Aruandeperioodi kasum/kahjum	2 068	952
Esimese taseme omavahendid kokku	15 847	14 246
2. Teise taseme omavahendid		
2.1 Allutatud kohustused	4 640	6 063
2.2 Kinnisvarainvesteeringute realiseerimata kasumi osa	1 752	1 542
Teise taseme omavahendid kokku	6 392	7 605
3. Mahaarvamised (-)		
4. Omavahendid kapitali adekvaatsuse arvutamiseks	22 239	21 851

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed/initials RP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Kapitalinõuded tuhandetes eurodes	31.12.2013	31.12.2012
Krediidiriskide kapitalinõuded standardmeetodil		
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	4 454	3 259
Äriühingud	557	298
Jaenõuded	74	73
Kinnisvaraga tagatud nõuded	1 958	1 678
Viivitatud nõuded	103	154
Muud varad	1 388	1 334
Krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski kapitalinõuded kokku	8 534	6 796
Valuutariski kapitalinõue	103	93
Operatsiooniriski kapitalinõuded		
Operatsioonirisk baasmeetod	619	567
Operatsiooniriski kapitalinõuded kokku	619	567
Kapitalinõuded adekvaatsuse arvutamiseks	9 256	7 456

Kapitali adekvaatsus

Kapitali adekvaatsus väljendab krediidiasutuse omavahendite vastavust krediidiasutuse majandustegevusest, sealhulgas kauplemisportfelli tulenevatele riskidele.

Kapitali adekvaatsuse määr on omavahendite kogusumma ja 10-ga korrutatud kapitalinõuete kogusumma suhe protsentides.

	31.12.2013	31.12.2012
Kapitali adekvaatsus	24,03%	29,31%

Lisa 5. Nõuded keskpangale

Vastavalt Euroopa Keskpanga nõuetele on kehtestatud Eestis tegutsevatele krediidiasutustele kohustusliku reservi nõue. Kohustusliku reservi nõude arvestuse baasi hulka kuuluvad kõik krediidiasutuse poolt võõrvahendite kaasamise teel saadud bilansilised kohustused ja tingimuslikest kohustustest konsolideerimisgruppi kuuluvate residentsete finantseerimisasutuste kohustuste katteks väljastatud finantsgarantiid. Kohustusliku reservi nõude suurus arvutatakse eelmise kuu lõpu bilansi alusel ja peab olema täidetud kuu keskmisena. 2013 ja 2012 aasta jooksul oli Tallinna Äripank nimetatud nõudega vastavuses. Seisuga 31. detsember 2013 moodustavad nõuded keskpangale 6 088 tuhat eurot (31.12.2012: 4 046 tuhat eurot). Reservenõue 31.12.2013 seisuga oli 1 723 tuhat eurot (31.12.2012: 1 021 tuhat eurot), seega on vabu vahendeid Eesti Pangas seisuga 31.12.2013 4 365 tuhat eurot (31.12.2012: 3 025 tuhat eurot), mis on kajastatud raha ekvivalentidena.

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Arvelduskonto päevalõpu jääk kuukeskmisena	6 327	4 288
Kohustusliku reservi nõue kuu keskmisena	1 723	1 021
Kohustusliku reservi ületäitmine kuu keskmisena	4 604	3 267

2013. aastal teenis Grupp keskpangas arvelduseks hoitavatel vahenditel intressi summas 6 tuhat eurot (2012: 12 tuhat eurot).

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials RP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 6. Nõuded krediidasutustele

Nõuded krediidasutustele jagunevad järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Nõudmiseni deposiidid:		
OECD maade pankades	88 364	27 706
Eesti pankades	1 211	702
SRÜ maade pankades	9 533	18 108
Mitte OECD maade pankades	665	313
Nõudmiseni deposiidid kokku	99 773	46 829
Tähtajalised deposiidid:		
OECD maade pankades	5 000	1 895
Eesti pankades	38	36
SRÜ maade pankades	23 433	15 264
Tähtajalised deposiidid kokku	28 471	17 195
Üleöölaenud:		
SRÜ maade pankades	-	15 000
OECD maade pankades	-	21 980
Üleöölaenud kokku	-	36 980
Kokku	128 244	101 004

Nõuded krediidasutustele koosseisus ei ole tähtajaks tasumata ega allahinnatud nõudeid. Tähtajaliste deposiitide lõpptähtajad on 2014. aastal.

Seisuga 31. detsember 2013 ja 31. detsember 2012 oli tähtajaliste deposiitide keskmine intressimäär vastavalt 3,91% ja 4,81%, üleöölaenude keskmine intressimäär seisuga 31. detsember 2012 oli 0,13%.

Järgnevalt on seisuga 31. detsember 2013 ja 31. detsember 2012 toodud krediidasutustele nõuete analüüs krediidikvaliteedi järgi Standard and Poor's reitingute põhjal.

31.12.2013

	(tuhandetes eurodes)		
	Nõudmiseni deposiidid ja üleöölaenud kokku	Tähtajalised deposiidid	Kokku
Nõuded krediidasutustele			
- reitinguga A	-	5 038	5 038
- reitinguga A-1+ kuni A-1	90 223	-	90 223
- reitinguga B	22	10 106	10 128
- ilma reitinguta	9 528	13 327	22 855
Kokku	90 773	28 471	128 244

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials RP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

31.12.2012

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmiseni deposiidid ja üleõlaenud kokku	Tähtajalised deposiidid	Kokku
Nõuded krediitiasutustele			
- reitinguga A	-	1 931	1 931
- reitinguga A-1+ kuni A-1	50 698	-	50 698
- ilma reitinguta	33 111	15 264	48 375
Kokku	83 809	17 195	101 004

Vastavalt krediitiasutuse konsolideerimisgrupi usadatavusnormatiivide arvutamise korrale (EP presidendi 29.12.2006 määrus nr. 13) määratakse krediidiriski arvutamisel krediitiasutuste riskikaal nende asukohariigi välisreitingu alusel ja arvestades nõuete tähtaegu.

Grupp lähtub vahendite paigutamisel teistesse krediitiasutustesse eelkõige varasemast koostööst omandatud kogemustest. Regulaarselt jälgitakse nende krediitiasutuste finantsaruandeid, kus vahendeid hoitakse ning jälgitakse nõuete kvaliteeti.

Seetõttu ei kanna juhtkonna hinnangul Grupp olulist riski nõudmiseni ja kuni kolme kuulise tähtajaga hoiuste paigutamisest reitinguta pankadesse.

Lisa 7. Nõuded klientidele

	(tuhandetes eurodes)	
Laenu liik	31.12.2013	31.12.2012
Laenud juriidilistele isikutele	22 020	17 592
Investeeringulaenud	13 629	12 593
Arvelduslaenud	2 352	2 251
Liisingud	5 203	1 562
Muud laenud	836	1 186
Laenud eraisikutele	3 344	3 409
Eluasemelaenud ja liisingud	1 136	1 031
Muud laenud ja liisingud	2 208	2 378
Kokku laenud klientidele	25 364	21 001
Miinus: nõuete allahindlus	-367	-907
Kokku laenud klientidele, neto	24 997	20 094

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials RP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Nõuete allahindlus
2013

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	31.12.2012	Tehtud uusi allahindlusi	Allahindluste vähendamine	Bilansist maha kantud	31.12.2013
Laenud juriidilistele isikutele	891	8	7	545	347
Investeeringislaenud	542	-	2	521	19
Arvelduslaenud	320	8	-	-	328
Muud laenud	29	-	5	24	0
Laenud eraisikutele	16	16	6	6	20
Muud laenud ja liisingud	16	16	6	6	20
Kokku	907	24	13	551	367

2012

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	31.12.2011	Tehtud uusi allahindlusi	Allahindluste vähendamine	Bilansist maha kantud	31.12.2012
Laenud juriidilistele isikutele	2 129	389	592	1 035	891
Investeeringislaenud	441	343	27	215	542
Arvelduslaenud	1 094	46	-	820	320
Muud laenud	594	-	565	-	29
Laenud eraisikutele	16	-	-	-	16
Muud laenud ja liisingud	16	-	-	-	16
Kokku	2 145	389	592	1 035	907

Nõuete väärtuse muutuse netokulu moodustas 2013. aastal 17 tuhat eurot (eelmise aastal nettotulu moodustas 231 tuhat eurot) s.h.

- ülevõetud varade ümberhindlusest saadud kahjum summas 11 tuhat eurot;
- laenukahjumite katteks moodustatava reservi suurendamisest saadud kahjum summas 11 tuhat eurot;
- tulu mahakantud laenude ja muude nõuete tagasimaksmise tõttu 5 tuhat eurot.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

**Nõuded tagatise liigi järgi
2013**

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Hüpoteek	Kommerts pant	Käendus	Liising- vara	Tagamata	Muud*	Kokku
Laenud juriidilistele isikutele	13 373	2 429	342	5 076	800	-	22 020
Investeeringislaenud	11 070	2 321	238	-	-	-	13 629
Arvelduslaenud	2 176	108	68	-	-	-	2 352
Liisingud	127	-	-	5 076	-	-	5 203
Muud laenud	-	-	36	-	800	-	836
Laenud eraisikutele	2 464	9	769	95	6	1	3 344
Eluasemelaenud ja liisingud	1 096	-	-	40	-	-	1 136
Muud laenud ja liisingud	1 368	9	769	55	6	1	2 208
Kokku laenud klientidele	15 837	2 438	1 111	5 171	806	1	25 364

* Muud nõuete tagatised sisaldavad laekumisi kontole, tagatishoiuseid.

2012

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Hüpoteek	Kommerts pant	Käendus	Liising- vara	Tagamata	Muud*	Kokku
Laenud juriidilistele isikutele	14 585	198	827	796	7	1 179	17 592
Investeeringislaenud	11 752	85	756	-	-	-	12 593
Arvelduslaenud	2 067	113	71	-	-	-	2 251
Liisingud	766	-	-	796	-	-	1 562
Muud laenud	-	-	-	-	7	1 179	1 186
Laenud eraisikutele	2 222	-	826	145	29	187	3 409
Eluasemelaenud ja liisingud	972	-	-	59	-	-	1 031
Muud laenud ja liisingud	1 250	-	826	86	29	187	2 378
Kokku laenud klientidele	16 807	198	1 653	941	36	1 366	21 001

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials RP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Tasumata nõuded ja laenud
2013

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Laenud juriidilistele isikutele				Laenud eraisikutele		Kokku
	Investee- rimislae- nud	Arvel- dus- laenud	Liisin- gud	Muud laenud	Elu- aseme- laenud ja liisingud	Muud laenud ja liisingud	
Tähtaega mitte ületanud, s.h.	13 342	1 974	4 880	836	1 130	1 390	23 552
allahindamata	13 342	1 974	4 880	836	1 130	1 390	23 552
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	199	-	323	-	6	783	1 311
viivitatud kuni 30 päeva	163	-	113	-	6	35	317
viivitatud 60-90 päeva	36	-	-	-	-	-	36
viivitatud üle 90 päeva	-	-	210	-	-	748	958
Tähtaja ületanud ja individuaalselt allahinnatud	88	378	-	-	-	35	501
viivitatud 30-60 päeva	88	-	-	-	-	-	88
viivitatud üle 90 päeva	-	378	-	-	-	35	413
Kokku laenud klientidele	13 629	2 352	5 203	836	1 136	2 208	25 364
Miinus: laenuõuete allahindlus	-19	-328	-	-	-	-20	-367
Kokku laenud klientidele, neto	13 610	2 024	5 203	836	1 136	2 188	24 997

2012

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Laenud juriidilistele isikutele				Laenud eraisikutele		Kokku
	Investee- rimislae- nud	Arvel- dus- laenud	Liisin- gud	Muud laenud	Elu- aseme- laenud ja liisingud	Muud laenud ja liisingud	
Tähtaega mitte ületanud, s.h.	11 031	1 848	1 395	1 174	989	709	17 146
allahindamata	10 559	1 848	1 395	1 174	989	709	16 674
individuaalselt allahinnatud	472	-	-	-	-	-	472
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	1 142	-	167	5	7	1 641	2 962
viivitatud kuni 30 päeva	-	-	20	-	7	1	28
viivitatud 30-60 päeva	-	-	-	5	-	1 580	1 585
viivitatud üle 90 päeva	1 142	-	147	-	-	60	1 349
Tähtaja ületanud ja individuaalselt allahinnatud	420	403	-	7	35	28	893
viivitatud üle 90 päeva	420	403	-	7	35	28	893
Kokku laenud klientidele	12 593	2 251	1 562	1 186	1 031	2 378	21 001
Miinus: laenuõuete allahindlus	-542	-320	-	-29	-10	-6	-907
Kokku laenud klientidele, neto	12 051	1 931	1 562	1 157	1 021	2 372	20 094

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials RP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Tähtaega mitte ületanud laenude jaotus krediitklasside lõikes

2013

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Laenud juriidilistele isikutele				Laenud eraisikutele		Kokku
	Investee- rimis- laenud	Arvel- dus- laenud	Liisin- gud	Muud laenud	Elu- aseme- laenud ja liisingud	Muud laenud ja liisingud	
Tähtaega mitte ületanud ja allahindamata	13 342	1 974	4 880	836	1 130	1 390	23 552
krediitklass A	4 808	1 653	4 843	836	1 029	647	13 816
krediitklass B	7 568	321	32	-	101	14	8 036
krediitklass C	966	-	5	-	-	729	1 700

2012

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Laenud juriidilistele isikutele				Laenud eraisikutele		Kokku
	Investee- rimis- laenud	Arvel- dus- laenud	Liisin- gud	Muud laenud	Elu- aseme- laenud ja liisingud	Muud laenud ja liisingud	
Tähtaega mitte ületanud s.h.	11 031	1 848	1 395	1 174	989	709	17 146
Allahindamata	10 559	1 848	1 395	1 174	989	709	16 674
krediitklass A	3 775	1 418	1 163	1 174	989	693	9 212
krediitklass B	6 658	430	232	-	-	16	7 336
krediitklass C	126	-	-	-	-	-	126
Allahinnatud	472	-	-	-	-	-	472
krediitklass C	472	-	-	-	-	-	472

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Allahinnatud ja viivitatud laenude tagatised

2013

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Nõuded piisava tagatisega		Nõuded mittepiisava tagatisega	
	Nõuete Bilansiline väärtus	Tagatise õiglane väärtus	Nõuete Bilansiline väärtus	Tagatise õiglane väärtus
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	1 311	2 832	-	-
Investeeringislaenu	199	467	-	-
Liisingud	323	614	-	-
Eluasemelaenu ja liisingud eraisikutele	6	40	-	-
Muud laenu ja liisingud eraisikutele	783	1 711	-	-
Tähtaja ületanud ja individuaalselt allahinnatud	-	-	501	90
Investeeringislaenu	-	-	88	25
Arvelduslaenu	-	-	378	50
Muud laenu ja liisingud eraisikutele	-	-	35	15
Kokku laenu klientidele	1 311	2 832	501	90

2012

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Nõuded piisava tagatisega		Nõuded mittepiisava tagatisega	
	Nõuete Bilansiline väärtus	Tagatise õiglane väärtus	Nõuete Bilansiline väärtus	Tagatise õiglane väärtus
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	1 385	2 800	1 577	1 330
Investeeringislaenu	1 142	2 301	-	-
Liisingud	167	324	-	-
Muud laenu juriidilistele isikutele	5	19	-	-
Eluasemelaenu ja liisingud eraisikutele	7	18	-	-
Muud laenu ja liisingud eraisikutele	64	138	1 577	1 330
Tähtaja ületanud ja individuaalselt allahinnatud	-	-	893	321
Investeeringislaenu	-	-	420	205
Arvelduslaenu	-	-	403	91
Muud laenu juriidilistele isikutele	-	-	7	-
Eluasemelaenu ja liisingud eraisikutele	-	-	35	25
Muud laenu ja liisingud eraisikutele	-	-	28	0
Kokku laenu klientidele	1 385	2 800	2 470	1 651

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP

Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Järgnevalt on seisuga 31.detsember 2013 ja 31. detsember 2012 esitatud Grupi laenud klientidele lõpptähtaja järgi.

	(tuhandetes eurodes)	
	2013	2012
Nõudmiseni	800	1 173
Tähtajaks tasumata	1 161	2 059
kuni 3 kuud	281	448
3-12 kuud	5 438	4 259
1-2 aasta	699	409
2-5 aastat	4 427	3 189
üle 5 aasta	12 558	9 464
Kokku laenud klientidele	25 364	21 001

Ülevõetud vara

	(tuhandetes eurodes)		
	Autod	Kinnisvara	Kokku
Jääk 31.12.2011	11	378	389
Jääk 31.12.2012	9	401	410
Jääk 31.12.2013	-	204	204

Grupp müüs 2013.aasta jooksul laenulepingute alusel tagatisena hoitud vara summas 195 tuhat eurot. 2012.aasta jooksul Grupp omandas laenulepingute alusel tagatisena hoitud vara summas 25 tuhat eurot. Ülevõetud varade realiseerimisest saadud vahenditega vähendatakse võlgnetavat summat. Autod ja kinnisvara on finantsseisundi aruande koostamise päeval ümber hinnatud sõltumatu eksperdi poolt õiglasesse väärtusesse lähtudes turul tehtud võrreldavatest tehingutest. Grupp sai 2013. aastal ülevõetud varade ümberhindlusest kahjumit summas 11 tuhat eurot ja 2012. aastal summas 4 tuhat eurot. Ülevõetud varad on Grupi finantsseisundi aruandes kajastatud kirjel „Muu vara“. Kahjumid ümberhindlusest on kajastatud kasumiaruandes.

Kapitalirendi neto- ja brutoinvesteeringud

Kapitalirendi nõuete brutoinvesteeringu ning tulevikus teenitava renditulu analüüs seisuga 31. detsember 2013 ja 31. detsember 2012 on järgnev:

	(tuhandetes eurodes)	
	Nõuete nüüdiseväärtus	
	31.12.2013	31.12.2012
Kokku nõuete brutoinvesteeringud	5 932	2 118
Tähtajaga kuni 1 aasta	3 276	551
Tähtajaga 1 kuni 5 aastat	2 379	1 201
Tähtajaga üle 5 aasta	277	366
 Miinus: Tulevaste perioodide intressitulu	 -632	 -365
Kokku nõuete nüüdiseväärtus	5 300	1 753
Sh.:		
pikaajalised nõuded (üle 1 aasta)	2 302	1 298
lühiajalised nõuded (alla 1 aasta)	2 998	455

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials RP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Nõuded klientidele tegevusalade lõikes on esitatud lisas 4 „Riskijuhtimine“, lk. 42.

Nõuded klientidele valuutade lõikes on esitatud lisas 4 „Riskijuhtimine“, lk. 45.

Nõuded klientidele riikide lõikes on esitatud lisas 4 „Riskijuhtimine“, lk. 44.

Lisa 8. Muud nõuded

Muude nõuetena summas 2 299 tuhat eurot (2012: 2 123 tuhat eurot) on kajastatud panga poolt inkasso firmale ja kolmandale firmale üle antud nõuded. Nõude loovutamise lepingu järgi läksid nõude omandajale üle lepingus sätestatud tingimustel tagamiseks seatud tagatised ja neist tulenevad õigused. Inkasso firma kohustub pangale maksma 95% võlgnikult laekunud summast (kuid mitte rohkem kui kokkulepitud nõude hind) ning maksmise kohustus tekib vaid pärast raha laekumist. Panga nõue inkasso firma vastu on lisaks tagatud I järjekoha hüpoteegiga kinnisvarale, mille turuhind on sõltumatu hindamiseksperdi Arco Vara AS poolt koostatud hindamisakti alusel 1,1 mln eurot ning garantiiga. Panga nõue kolmanda firma vastu kuulub tagasimaksmisele neli aasta jooksul alates lepingu sõlmimisest.

Lisa 9. Muu vara

Muu vara jaguneb järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Finantsvarad, s.h	509	640
-rahad teel	283	294
-intressid	180	301
-muu debitoorne võlgnevus	46	45
Muud varad, s.h.	1 429	1 118
-muud varad*	729	305
-ülevõetud vara (vt ka lisa 7)	204	410
-mündid	26	29
-ettemakstud tulevaste perioodide kulud	321	365
-maksude ettemaksed	149	9
Kokku	1 938	1 758

* muude varade all kajastatakse TBB Liisingusse edasimüügi eesmärgil soetatud varasid.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials RP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 10. Põhivarad

Materiaalne põhivara jaguneb järgnevalt:

(tuhandetes eurodes)

	Parendused renditud põhivarale	Ehitised	Sõidukid	Kontori tehnika	Ettemak- sed	Kokku põhivarad
<u>Soetusmaksumus</u>						
Seisuga 31. detsember 2011	1 335	1 811	136	1 789	41	5 112
Soetamine	-	-	-	1	189	190
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	-15	-184	-	-199
Ümberklassifitseerimine	-	-578	-	-29	-8	-615
Ümberklassifitseerimine põhivara ettemaksust	-	-	-	222	-222	-
Seisuga 31. detsember 2012	1 335	1 233	121	1 799	0	4 488
Soetamine	-	-	-	11	183	194
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	-	-432	-	-432
Ümberklassifitseerimine	-	-	-	-	-9	-9
Ümberklassifitseerimine põhivara ettemaksust	-	-	16	147	-163	-
Väljaminek seoses müügiga	-	-	-	-2	-	-2
Seisuga 31. detsember 2013	1 335	1 233	137	1 523	11	4 239
<u>Akumuleeritud kulum</u>						
Seisuga 31. detsember 2011	-603	-93	-15	-1 326	0	-2 037
Perioodi kulum	-44	-26	-22	-241	-	-333
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	8	184	-	192
Ümberklassifitseerimine	-	8	-	2	-	10
Seisuga 31. detsember 2012	-647	-111	-29	-1 381	0	-2 168
Perioodi kulum	-38	-26	-23	-216	0	-303
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	-	431	-	431
Väljaminek seoses müügiga	-	-	-	1	-	1
Seisuga 31. detsember 2013	-685	-137	-52	-1 165	0	-2 039
<u>Jääkväärtus</u>						
Seisuga 31. detsember 2011	732	1 718	121	463	41	3 075
Seisuga 31. detsember 2012	688	1 122	92	418	-	2 320
Seisuga 31. detsember 2013	650	1 096	85	358	11	2 200

Ülalmainitud põhivarad on Tallinna Äripanga AS ja teiste Gruppi kuuluvate ettevõtete enda kasutuses ning need ei ole panditud kolmandatele osapooltele.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 11. Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna on kajastatud TBB Invest AS-i ja Morgan Trade AS-i poolt ostetud maad, mis on kajastatud õiglases väärtuses.

Kinnisvarainvesteeringu saldo muutuste analüüs:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Saldo aasta alguses	9 815	8 958
Soetatud	259	637
Müüdud	-110	-379
Ümberklassifitseerimine	-	597
Kasum õiglase väärtuse ümberhindlusest	466	248
Kahjum õiglase väärtuse ümberhindlusest	-115	-246
Saldo aasta lõpus	10 315	9 815

2013. aastal teenis Grupp kinnisvarainvesteeringutelt renditulu summas 102 tuhat eurot ja müügitulu summas 72 tuhat eurot, kinnisvarainvesteeringu haldamisega seotud otsesed kulud moodustasid 31 tuhat eurot, s.h. renditulu teenivatele kinnisvarainvesteeringutele tehtud kulud summas 20 tuhat eurot. 2012. aastal saadi renditulu summas 77 tuhat eurot ja müügitulu summas 26 tuhat eurot, ning kinnisvarainvesteeringu haldamisega seotud otsesed kulud moodustasid 16 tuhat eurot, s.h. renditulu teenivatele kinnisvarainvesteeringutele tehtud kulud summas 5 tuhat eurot.

Kinnisvarainvesteeringult saadud renditulud, haldamisega seotud kulusid on kajastatud kasumiaruandes vastavalt kontodel „Muud tegevustulud” ja „Muud tegevuskulud”. Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest saadud kasumid või kahjumid on kajastatud kasumiaruandes eraldi kontodel.

Kinnisvarainvesteeringud on 31.12.2013 seisuga hinnatud sõltumatute kinnisvarahindajate poolt, kellel on olemas hindamiseks vajalik professionaalne kvalifikatsioon ning eelnev kogemus sarnaste asukohtade ning turusegmentide hindamisel. Kõik sõltumatute ekspertide poolt tehtud hinnangud on üle vaadatud Grupi juhtkonna poolt. Juhtkond on hinnanud kõiki olulisi sisendeid, mida sõltumatu ekspert on oma raportis kasutanud ning oluliste väärtuse muutuste puhul teinud võrdluses eelmise aastaga ümberhindluse.

Kinnisvarainvesteeringute turuväärtuse tase sõltub üldisest makromajanduslikust olukorrast, nõudluse ja pakkumise suhtest vastavat tüüpi kinnisvarainvesteeringute osas, intressimäärast, vaba kapitali kogusest ning likviidsusest finantsturgudel. Lisaks sellele sõltub konkreetse kinnisvaraobjekti õiglane väärtus vara asukohast, selle kasutusõigustest, võimalikest alternatiividest antud piirkonnas ja konkreetsele kinnisvaraobjektile loodud arendusprojekti kontseptsioonist. Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse hinnang põhineb hinnangutel, eeldustel ja ajaloolisel kogemusel korrigeerituna kehtivate turutingimuste ja teiste faktoritega, mida juhatus pidevalt oma parimate teadmistega ja olemasoleva informatsiooni baasil ümber hindab. Seetõttu on juba tulenevalt definitsioonist ja võttes arvesse, et hinnangute tegemisel on lähtutud reast eeldustest, mis ei pruugi kõik hinnatud moel realiseeruda, tegemist olulise riskiga. See võib kaasa tuua olulise muudatuse kinnisvarainvesteeringute bilansilise väärtuse osas tulevastel perioodidel.

Grupi kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse määramisel on kasutatud võrreldavate tehingute meetodit. Tulenevalt Eesti kinnisvaraturu vähesest likviidsusest on kõikide hindamiste puhul hindajad vähemal või rohkemal määral pidanud kasutama olulisi turul mittevaaeldavaid sisendeid, mistõttu on kogu kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtus määratud õiglase väärtuse hierarhia tasemel 3. 2013. aasta jooksul ei ole kinnisvarainvesteeringuid muudele õiglase väärtuse hierarhia tasemetele klassifitseeritud.

Võrdlustehingute meetodil kasutatud ruutmeetri hinna sisendi määramisel on lähtutud turutingimustel toimunud sarnaste objektidega tehingutest.

Kõige suurema väärtusega kinnistu Viimsi vallas on hinnatud juhtkonna poolt võttes aluseks nii sõltumatult ekspordilt saadud hindamisaktis sisalduvat infot kui endale teadaolevat turuinfot. Lähtudes konservatiivsuse printsiibist jõudis juhtkond oma hinnanguga arvamusele, et kinnistu väärtus on aasta jooksul kasvanud 5% kuigi sõltumatu ekspert hindas kinnistu väärtuse 25% kõrgemaks võrreldes eelmise aastaga.

2013. aastal kolmandatelt osapooltelt soetatud objektide puhul oli soetushinna näol tegemist õiglase väärtusega ning tulenevalt kinnisvaraturu stabiliseerunud olukorrast nende objektide puhul puudus vajadus küsida sõltumatu kinnisvaraeksperti hinnangut aasta lõpu hindamise tarbeks (2013. aastal soetatud 3 objekti kokku soetusmaksumusega 257 tuhat EUR).

Sihtotstarve	Bilansiline väärtus (tuhat EUR)	Väärtus (m ² kohta)	(tuhandetes eurodes)	
			Võimalik muutus	Mõju väärtusele
Elamumaa, ärimaa, tootmismaa, sotsiaalmaa	6 967	33.75 eur/m ²	+10% -10%	697 -697
Elamumaa, ärimaa, ühiskondlike ehitiste maa	769	26.6 - 1987 eur/m ²	+10% -10%	77 -77
Maatulundusmaa, elamumaa, tootmismaa, transpordimaa	592	0.23-9.99 eur/m ²	+10% -10%	59 -59
Elamumaa, maatulundusmaa	435	0.31-1.88 eur/m ²	+10% -10%	44 -44
Maatulundusmaa	131	0.19-0.95 eur/m ²	+10% -10%	13 -13
Elamumaa, ärimaa, tootmismaa, maatulundusmaa	1 421	0.23-192 eur/m ²	+10% -10%	142 -142
Kokku	10 315			

Lisa 12. Võlgnevus krediidasutustele

Võlgnevus krediidasutustele jaguneb järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Nõudmiseni hoiused	4	4
Kokku	4	4

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials RP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 13. Võlgnevus klientidele

Võlgnevus klientidele jaguneb sektorite kaupa järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Juriidilised isikud	109 774	79 262
Eraisikud	33 151	26 761
Kokku	142 925	106 023

Järgnevalt on toodud hoiuste analüüs tähtajalisuse järgi:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Nõudmiseni hoiused	114 891	76 913
Tähtajaga kuni 3 kuud	6 645	5 579
Tähtajaga 3 kuud kuni 1 aasta	17 429	16 826
Tähtajaga 1 aasta kuni 5 aastat	3 960	6 705
Kokku	142 925	106 023

Lisa 14. Muud võlad

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Eraettevõtted	2 874	2 863
MES	2 995	2 349
Kokku	5 869	5 212

Muude võlgadena on kajastatud Maaelu Edendamise Sihtasutustelt (MES) saadud laenud põllumajandusettevõtete sihtfinantseerimiseks Panga kaudu summas 2 911 tuhat eurot ja TBB Liisingu kaudu 84 tuhat eurot. Samuti on muude võlgadena kajastatud AS Morgan Trade ja OÜ TBB Ferrat poolt kolmandalt osapoolelt võetud laen kokku summas 2 874 tuhat eurot.

Järgnevalt on toodud laenude analüüs tähtajalisuse järgi:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Tähtajaga kuni 3 kuud	2 866	3 029
Tähtajaga 3 kuud kuni 1 aasta	141	91
Tähtajaga 1 aasta kuni 5 aastat	552	414
Tähtajaga üle 5 aasta	2 310	1 678
Kokku	5 869	5 212

Maaelu Edendamise Sihtasutustelt saadud laenude keskmine kaalutud efektiivne intressimäär oli seisuga 31. detsember 2013 ja 31. detsember 2012 vastavalt 1,85 ja 2,51%.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 15. Muud kohustused ja viitvõlad

Muud kohustused ja viitvõlad jagunevad järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Finantskohustused, s.h.	3 235	8 437
-maksed teel	1 974	498
-muud võlad	556	582
-väärismetalli vahendamisest tulenevad kohustused (lisad 21, 23)	541	7 161
-intressivõlad	164	196
Muud kohustused (viitvõlad)	268	265
Kokku	3 503	8 702

Lisa 16. Allutatud kohustused

Grupi allutatud võlakohustuste summa ei ole võrreldes 31. detsember 2012 seisuga muutunud ja moodustas 31. detsember 2013 seisuga 8,0 miljonit USD ehk 5 801 tuhat eurot.

Tallinna Äripank kaasas detsembris 2008 allutatud laenu summas 8,0 miljonit USD. Laenuandjaks on Grand Marketing AS. 31.12.2013 seisuga kehtiva lepingu järgi oli laenu aastane intressimäär 1,8% ja tagastamise tähtajaks 20. november 2017.

Vastavalt laenulepingule kuuluvad laenusaja lõpetamise või pankroti korral laenulepingust tulenevad laenuandja nõuded rahuldamisele pärast kõikide teiste võlausaldajate tunnustatud nõuete rahuldamist.

Lisa 17. Aktsiakapital

Seisuga 31. detsember 2013 koosnes Tallinna Äripanga aktsiakapital 14 683 949 lihtaktsiast nimiväärtusega 1 euro aktsia kohta.

Vastavalt Krediidiasutuste seadusele peavad krediidiasutuse omavahendid olema vähemalt 5 miljonit eurot. Tallinna Äripanga aktsiakapital vastab toodud nõuetele.

Lisa 18. Tingimuslikud varad ja kohustused

	(tuhandetes eurodes)			
	31.12.2013		31.12.2012	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Tühistamatud ja tühistatavad tehingud, s.h.	-	2 991	-	2 320
Garantiid ja muud sarnased tühistamatud tehingud sh finantsgarantii	-	952	-	959
Krediidiliinide ja arvelduskrediitide kasutamata osa	-	1 190	-	738
Muud tühistamatud tehingud	-	849	-	623

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 19. Intressitulu

Intressitulu jaguneb järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Laenudelt	992	980
Deposiitidelt	1 157	890
Liisingtegevusest	139	83
Muud	17	18
Kokku	2 305	1 971

Väljastatud laenude keskmine efektiivne intressimäär seisuga 31. detsember 2013 ja 31. detsember 2012 oli vastavalt 3,85 ja 3,77%.

Seisuga 31. detsember 2013 ja 31. detsember 2012 oli tähtajaliste deposiitide keskmine efektiivne intressimäär vastavalt 3,91% ja 4,81%, üleölaenude keskmine efektiivne intressimäär oli seisuga 31. detsember 2012 0,13%.

Kapitalirendilepingute keskmine efektiivne intressimäär seisuga 31. detsember 2013 ja 31. detsember 2012 oli vastavalt 6,08% ja 6,41%.

Lisa 20. Intressikulu

Intressikulu jaguneb järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Laenudelt	-165	-175
Deposiitidelt	-544	-703
Kokku	-709	-878

Klientide tähtajaliste deposiitide keskmine efektiivne intressimäär seisuga 31 detsember 2013 ja 2012. aastal oli 1,72% ja 2,25%.

Maaelu Edendamise Sihtasutustelt saadud laenude keskmine kaalutud efektiivne intressimäär oli seisuga 31. detsember 2013 ja 31. detsember 2012 vastavalt 1,85 ja 2,51%.

Lisa 21. Teenustasutulu

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Ülekanded	1 151	973
Sularahatehingud	69	173
Väärtmetallitehingud	500	712
Laenude ja liisingu teenindamine ja garantiid	159	76
Pangakaardid	217	214
Väärtpaberite tehingu- ja haldamistasu	11	13
Muud	243	169
Kokku	2 350	2 330

Tallinna Äripanga AS osaleb vahendajana rahvusvahelistel väärismetallide turgudel. Peamiselt vahendatakse Venemaal toodetud väärismetalle Euroopa ja USA suurtele pankadele ja korporatsioonidele. Väärismetallitehingute tulu on teenustasu väärismetallide ostu-müügi tehingute vahendamise eest. Nende tehingute vahendamise puhul kannab kõik riskid ja vastutuse metallide

müüja. Seisuga 31. detsember 2013 oli Pangal lõpetamata väärismetallidega seotud vahendustehinguid brutosummas 541 tuhat eurot (31.12.2012 -7 161 tuhat eurot) (vt lisa 15).

Lisa 22. Teenustasukulu

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Ülekannete teostamine	-268	-248
Inkassatsioon ja sularahateenused	-16	-49
Laenude organiseerimise ja garantiide tasud	-12	-12
Kaarditeenused	-152	-142
Andmetöötluse tasud	-215	-244
Muud	-29	-37
Kokku	-692	-732

Lisa 23. Neto kasum/kahjum finantstehingutelt

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Valuutavahetustehingute puhastulu	807	842
Dividenditulu	1	-
Kokku	808	842

Lisa 24. Palga- ja sotsiaalmaksu kulu

Palga- ja sotsiaalmaksu kulud jagunevad järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Juhtkonna palk	-553	-455
Töötajate palk	-964	-836
Sotsiaalmaksud	-507	-435
Kokku	-2 024	-1 726

2013. ja 2012. aastal töötas Grupis keskmiselt vastavalt 61 ja 59 töötajat.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 25. Muud halduskulud

Muud halduskulud jagunevad järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Turvateenused	-80	-85
Rent	-99	-101
Kommunaalteenused	-53	-56
Hooldus ja remont	-61	-60
Transport	-60	-66
Komandeeringukulud	-9	-15
Kommunikatsiooni ja side kulud	-23	-28
Bürootarbed	-30	-39
Turundus	-7	-11
Esinduskulud	-14	-17
Koolituskulud	-14	-8
Muud kulud	-91	-100
Kokku	-541	-586

Lisa 26. Muud tegevustulud

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Kinnisvarainvesteeringult saadav muu tulu ja renditulu (lisa 11)	174	103
Trahhid ja viivised	984	67
Kasum kulla ümberhindlusest	106	130
Muud tegevustulud	11	23
Kokku	1 275	323

Lisa 27. Muud tegevuskulud

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2013	31.12.2012
Tagatisfondi osamaksed	-211	-193
Finantsinspektsiooni järelvalvetasud	-71	-71
Kinnisvara haldamisega seotud kulud (lisa 11)	-31	-16
Kahjum kulla ümberhindlusest	-244	-113
Muud tegevuskulud	-178	-99
Kokku	-735	-492

Lisa 28. Tingimuslik tulumaksukohustus dividendidelt

Grupi jaotamata kasum moodustas seisuga 31. detsember 2013 4 373 tuhat eurot (31.12.2012: 2 348 tuhat eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel netodividendidena, on 1 162 tuhat eurot (31.12.2012: 624 tuhat eurot).

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials RP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide summa ei või ületada jaotuskõlbliku kasumit seisuga 1. jaanuar 2014.

Dividendide väljamaksmisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- panga jaoks vajaliku ja piisava kapitalisatsioonitaseme säilitamine;
- reservide nõuete täitmine vajalikus matus.

Lisa 29. Seotud osapooled

Tallinna Äripanga konsolideeritud aruandes on loetud seotud osapoolteks:

- olulist mõju omavat aktsionäri;
- juhatuse ja nõukogu liikmed, sisekontrollitalituse juhataja, auditikomitee liikmed;
- eelpool loetletud isikute lähisugulasi ja nendega seotud ettevõtteid.

Seisuga 31. detsember 2013 ja 31. detsember 2012 moodustas AS-i Leonarda Invest osalus 48,29% panga aktsiatest. Ülejäänud aktsionäride individuaalne osalus oli seisuga 31. detsember 2013 ja 31. detsember 2012 alla 10%.

Tehingud seotud osapooltega toimuvad turuväärtuses. Nõudeid seotud osapooltele ei ole seisuga 31.12.2013 ja 31.12.2012 ning mõlema perioodi jooksul alla hinnatud.

Seotud osapooltega 2013. aastal toimunud tehingud ja saldod on kajastatud järgnevalt:

2013

(tuhandetes eurodes)

	Juhatus ja nõukogu liikmed, sisekontrollitalituse juhataja, auditikomitee liikmed	Eelpool loetletud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtteid	Kokku
Laenunõuded	203	164	367
Antud laenud	810	5 043	5 853
Laenude tagasimaksed	946	5 083	6 029
Saadud intressitulud	9	19	28
Väljastatud garantii	-	103	103
Aruandeperioodil makstud palgad	550	-	550

2012

(tuhandetes eurodes)

	Juhatus ja nõukogu liikmed, sisekontrollitalituse juhataja, auditikomitee liikmed	Eelpool loetletud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtteid	Kokku
Laenunõuded	339	204	543
Antud laenud	1 014	2 681	3 695
Laenude tagasimaksed	880	2 731	3 611
Saadud intressitulud	8	14	22
Väljastatud garantii	-	57	57
Aruandeperioodil makstud palgad	461	-	461

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials KP
Kuupäev/date 31.03.14
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

**Lisa 30. Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruanne,
koondkasumiaruanne, omakapitali muutuste aruanne ja rahavoogude aruanne**

tuhandetes eurodes

TALLINNA ÄRIPANGA FINANTSSEISUNDI ARUANNE

AKTIVA (VARAD)	31.12.2013	31.12.2012
Kassa	1 456	2 044
Nõuded	165 982	131 156
Nõuded keskpangale	6 088	4 046
Nõuded krediitiasutustele	128 241	101 001
Nõuded klientidele	29 721	24 859
Muud nõuded	2 299	2 123
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ja laenud	-367	-873
Muu vara	977	1 186
Kuld	292	458
Aksiad ja muud väärtpaberid	3 671	3 382
Materiaalne põhivara	2 189	2 318
AKTIVA(VARAD) KOKKU	174 567	140 544
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPIAL)		
Võlgnevus	145 847	108 215
Võlgnevused krediitiasutustele	4	4
Võlgnevused klientidele	142 932	106 023
Muud võlad	2 911	2 188
Muud kohustused ja viitvõlad	3 380	8 691
Allutatud kohustused	5 801	6 063
KOHUSTUSED KOKKU	155 028	122 969
Aksiakapital	14 684	14 684
Reservid	670	627
Jaotamata kasum	4 185	2 264
OMAKAPITAL KOKKU	19 539	17 575
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL) KOKKU	174 567	140 544

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

TALLINNA ÄRIPANGA KOONDKASUMIARUANNE

	2013	2012
Neto intressitulu	1 605	1 045
Intressitulu	2 312	1 919
Intressikulu	-707	-874
Kasum/ kahjum tütarettevõtetesse tehtud investeeringu ümberhindamisest	285	493
Neto teenustasu tulu	1 621	1 591
Teenustasutulu	2 313	2 323
Teenustasukulu	-692	-732
Neto kasum finantstehingutelt	808	842
Administratiivkulud	-2 456	-2 207
Palgakulu	-1 452	-1 228
Palgaga seonduvad maksud	-485	-414
Muud halduskulud	-519	-565
Materiaalse põhivara kulum	-302	-332
Nõuete väärtuse muutus	-28	-331
Kasum	7	59
Kahjum	-35	-390
Muud tegevustulud ja -kulud	431	-246
Muud tegevustulud	1 085	194
Muud tegevuskulud	-654	-440
Aruandeaasta puhaskasum	1 964	855
Aruandeaasta koondkasum	1 964	855

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

TALLINNA ÄRIPANGA RAHAVOOGUDE ARUANNE

	2013	2012
Rahavood äritegevusest		
Aruandeaasta puhaskasum	1 964	855
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	302	332
Laenukahjumi provisjoni muutus	21	362
Realiseerimata kahjum allutatud laenu ümberhindamisest	-262	-120
Kasum/ kahjum muude nõuete väärtuse muutusest	11	2
Realiseerimata kasum/kahjum tütarettevõtete investeringu ümberhindamisest	-285	-493
Puhasintressitulu	-1 605	-1 045
Äritegevusega seotud varade muutus	-17 302	-1 189
Äritegevusega seotud kohustuste muutus	32 354	-33 196
Saadud intressid	2 433	1 728
Makstud intressid	-739	-854
Kokku rahavood äritegevusest	16 892	-33 618
Rahavood investeerimistegevusest		
Materiaalse põhivara soetus	-174	-181
Materiaalse põhivara müük	1	7
Tütarettevõtte aktsiakapitali suurendamine	-3	-
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-176	-174
Rahavood kokku	16 716	-33 792
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	88 875	122 667
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	105 591	88 875

Raha ja raha ekvivalendina käsitletakse käesolevas aruandes sularaha, korrespondentkontot Eesti Pangas, nõudmiseni hoiuseid ja üleöölaenusid teistes pankades.

	2013	2012
<i>Sularaha</i>	1 456	2 044
<i>Korrespondentkonto Eesti Pangas</i>	4 365	3 025
<i>Nõudmiseni hoiused ja üleöölaenud pankades</i>	99 770	83 806
Raha ja raha ekvivalendid kokku	105 591	88 875

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

TALLINNA ÄRIPANGA OMAKAPITALI LIIKUMISE ARUANDED 2013. JA 2012. AASTA KOHTA

	Aksia- kapital	Reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Lõppsaldo 31.12.2011	14 684	620	1 416	16 720
Kohustusliku reservkapitali suurendamine		7	-7	-
Koondkasum			855	855
Lõppsaldo 31.12.2012	14 684	627	2 264	17 575
Kohustusliku reservkapitali suurendamine		43	-43	-
Koondkasum			1 964	1 964
Lõppsaldo 31.12.2013	14 684	670	4 185	19 539
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus				-3 657
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil				3 858
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2013				19 740

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials KP
 Kuupäev/date 31.03.14
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tallinna Äripanga AS-i aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat Tallinna Äripanga AS-i ja selle tütarettevõtete konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2013, konsolideeritud koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ning lisasid, mis sisaldavad aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat informatsiooni.

Juhatus kohustused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ning sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunnet, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja õiglaseks esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Tallinna Äripanga AS-i ja selle tütarettevõtete finantsseisundit seisuga 31. detsember 2013 ning nende sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

AS PricewaterhouseCoopers

Tiit Raimla
Vandeaudiitor, litsents nr 287

Lauri Past
Vandeaudiitor, litsents nr 567

31. märts 2014

5. JUHATUSE ETTEPANEK KASUMI JAOTAMISEKS

Tallinna Äripanga AS juhatus kinnitas Tallinna Äripanga AS Grupi 2013. aasta majandusaasta aruande 31.03.2014.

Tallinna Äripanga AS Grupi auditeeritud kasum 2013. aastal on 2 068 tuhat eurot. Tallinna Äripanga AS kasum 2013 aastal on 1 964 tuhat eurot.

Tallinna Äripanga AS juhatus teeb ettepaneku:

1. jaotada panga 2013. aasta auditeeritud kasum summas 1 964 tuhat eurot alljärgnevalt:
 - reservkapital 98 tuhat eurot
 - jaotamata kasum 1 866 tuhat eurot
2. suurendada aktsiakapitali eelnevate perioodide jaotamata kasumi arvelt fondi emissiooni teel 3 816 tuhat euro võrra.
3. esitada käesolev ettepanek Tallinna Äripank AS nõukogule heaks kiitmiseks ja üldkoosolekule esitamiseks.

Allkiri

Kuupäev

Valeri Haritonov
juhatuse esimees

31.03.2014

Andrei Zukov
juhatuse liige

31.03.2014

Tatjana Levitskaja
juhatuse liige

31.03.2014

Sergei Elošvili
juhatuse liige

31.03.2014

6. NÕUKOGU AVALDUS 2013. MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Juhatus on koostanud Tallinna Äripanga AS tegevusaruande ning konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 31.detsembril 2013.a. lõppenud majandusaasta kohta.

Tallinna Äripanga AS nõukogu on juhatuse poolt esitatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse ettepaneku kasumi jaotamise kohta ning sõltumatu audiitori aruande läbi vaadanud ja üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

Viljar Veskiväli
nõukogu esimees

Madis Kiisa
nõukogu liige

Sergei Gorny
nõukogu liige

Arvo Sulg
nõukogu liige

Aleksander Larionov
Nõukogu liige